

M U N I
M E D

EKG v praxi

PORUCHY SRDĚČNÍHO RYTMU

Dominik Höpfler

Jakub Libiak

Michael Andrej

Samuel Kecer

....důležité z minulého workshopu

- šíření vzruchu v srdci
- desatero při popisu EKG
 - určování frekvence
 - určování el. osy srdeční
 - svody na EKG

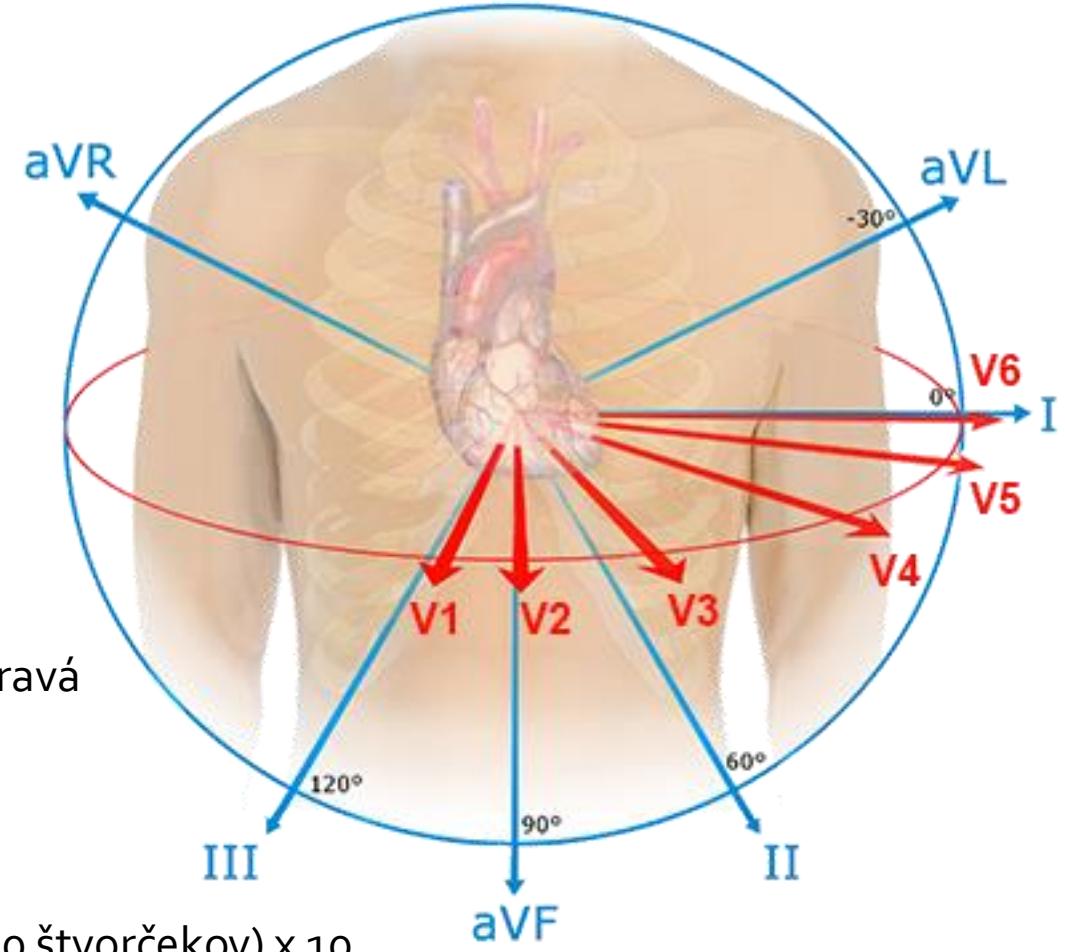
Opáčko

Checklist popisu EKG („EKG desatero“):

1. Akce
2. Rytmus
3. Frekvence
4. Vlna P, PQ (PR) interval
5. QRS komplex
6. QT interval, QTc
7. ST segment
8. Vlna T
9. Elektrická osa srdeční
10. Zóna přechodu

Elektrická osa – pravá
lánska zbližuje

Frekvencia = 6s (30 štvorčekov) x 10

Arytmie = porucha srdečního rytmu

1. Poruchy vedení = Blokády

2. Poruchy vzniku srdečního rytmu

Příčiny arytmii = HIS DEBS

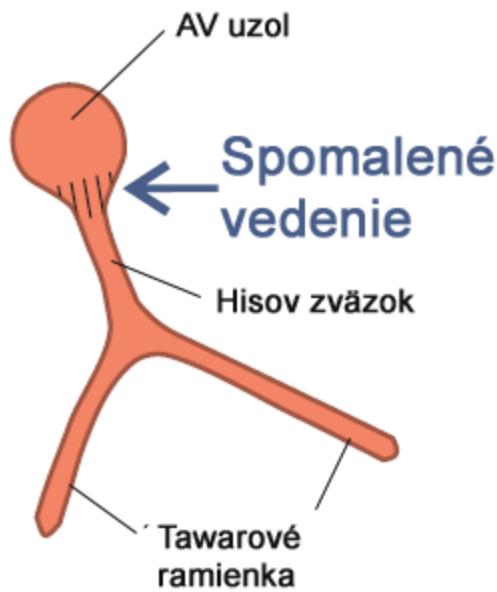
- Hypoxia
- Ischemia
- Sympathetic activity
- Drugs
- Electrolytes
- Bradycardia
- Stretching or dilatation

S čím prichádza pacient? (príznaky arytmii)

- **palpitace;**
- ↓ **minutový srdeční výdej;**
 - slabost,
 - únava
 - Vertigo
 - presynkopa, synkopa
 - dušnost, hypotenze, šok
 - stenokardie

Ak robíte na súdnom:
náhla srdečná smrť...

1.Poruchy vedení = BLOKÁDY

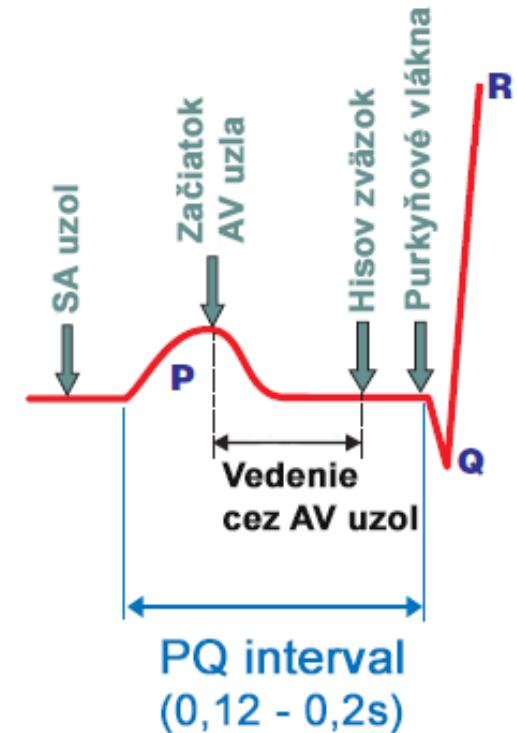
Blokáda AV uzlu

1. stupeň

2. stupeň

3. stupeň

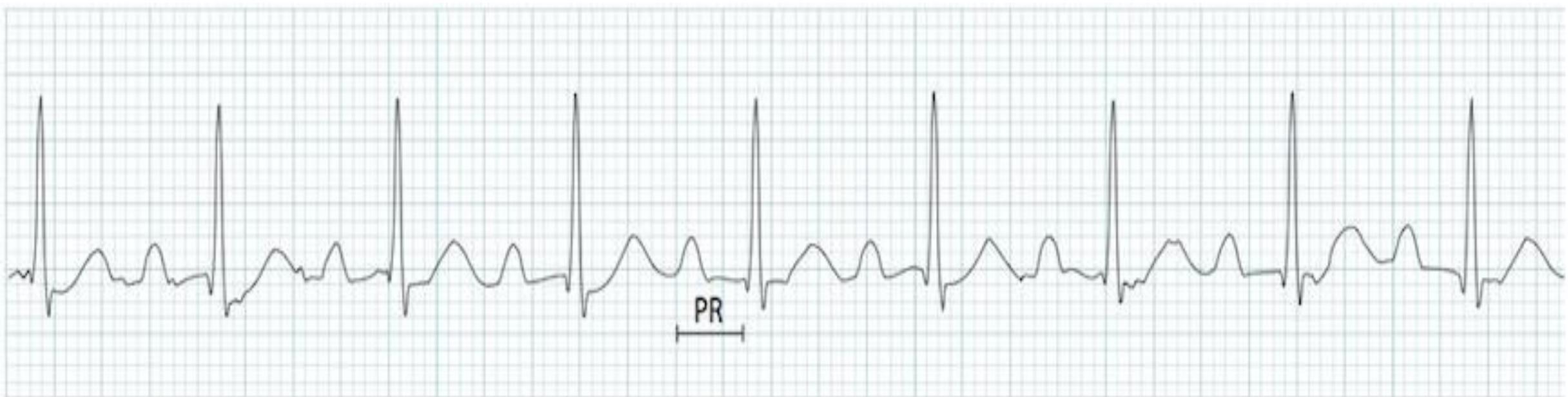
- místo: **AV uzel + Hisův svazek**
- nejzranitelnější z celého převodního systému

Na EKG sledujeme: **PQ interval**

AV blokáda I. stupně

- v srdci: zpomalení vedení AV uzlem
- na EKG: **prodloužení PR intervalu** nad normu (více jak 200ms)

AV blokáda II. stupně

Typ I - Mobitz I (Wenckebach)

- v srdci: postupně pomalejší AV vedení až jeden převod vypadne
- na EKG:
 - **nepravidelný RR interval**
 - **PQ se postupně prodlužuje až do výpadku**
- nejčastěji P/QRS - **3:2, 4:3, 5:4**

Typ II - Mobitz II

- v srdci: nepravidelný výpadek převodu
- na EKG:
 - **nepřevedení P vlny bez postupného prodlužování PQ intervalu**
 - **závažnější než Mobitz I – zaveden pacemaker!**

Mobitz I vs. Mobitz II

Mobitz I or Wenckebach

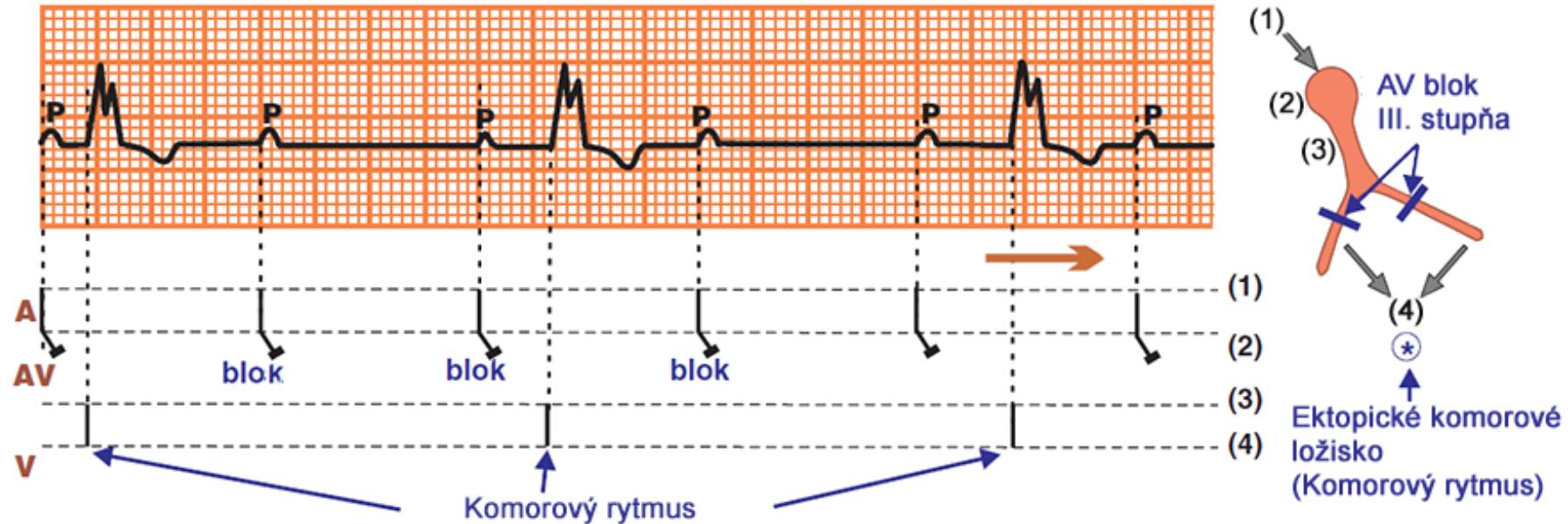
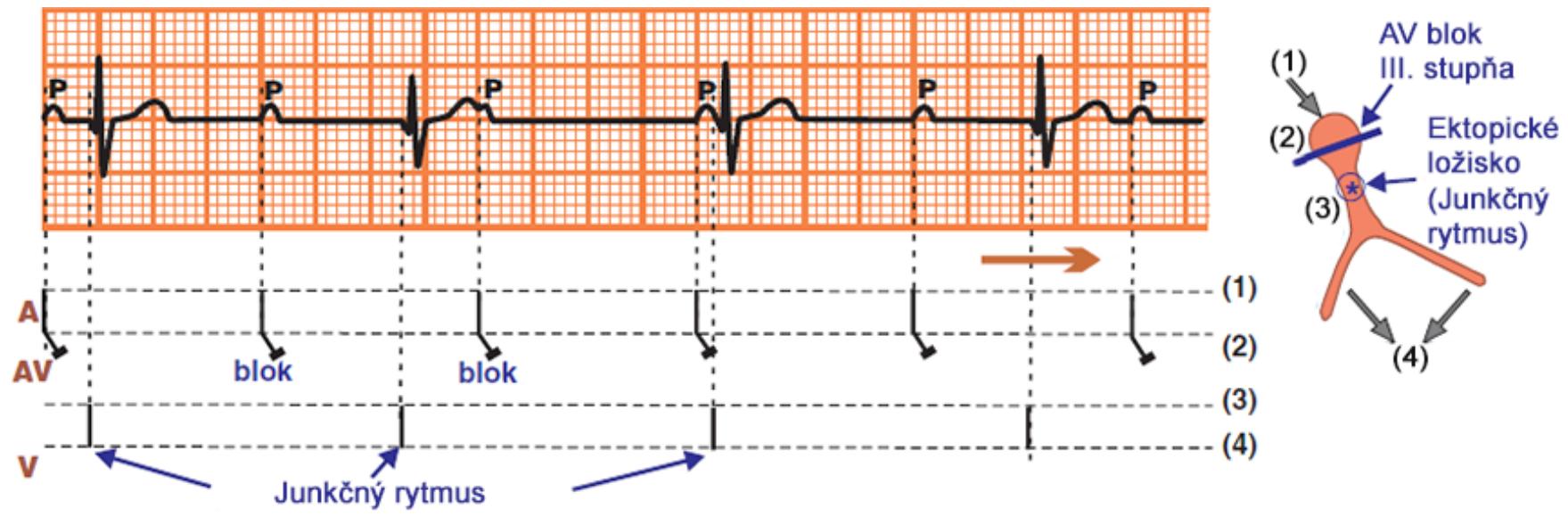

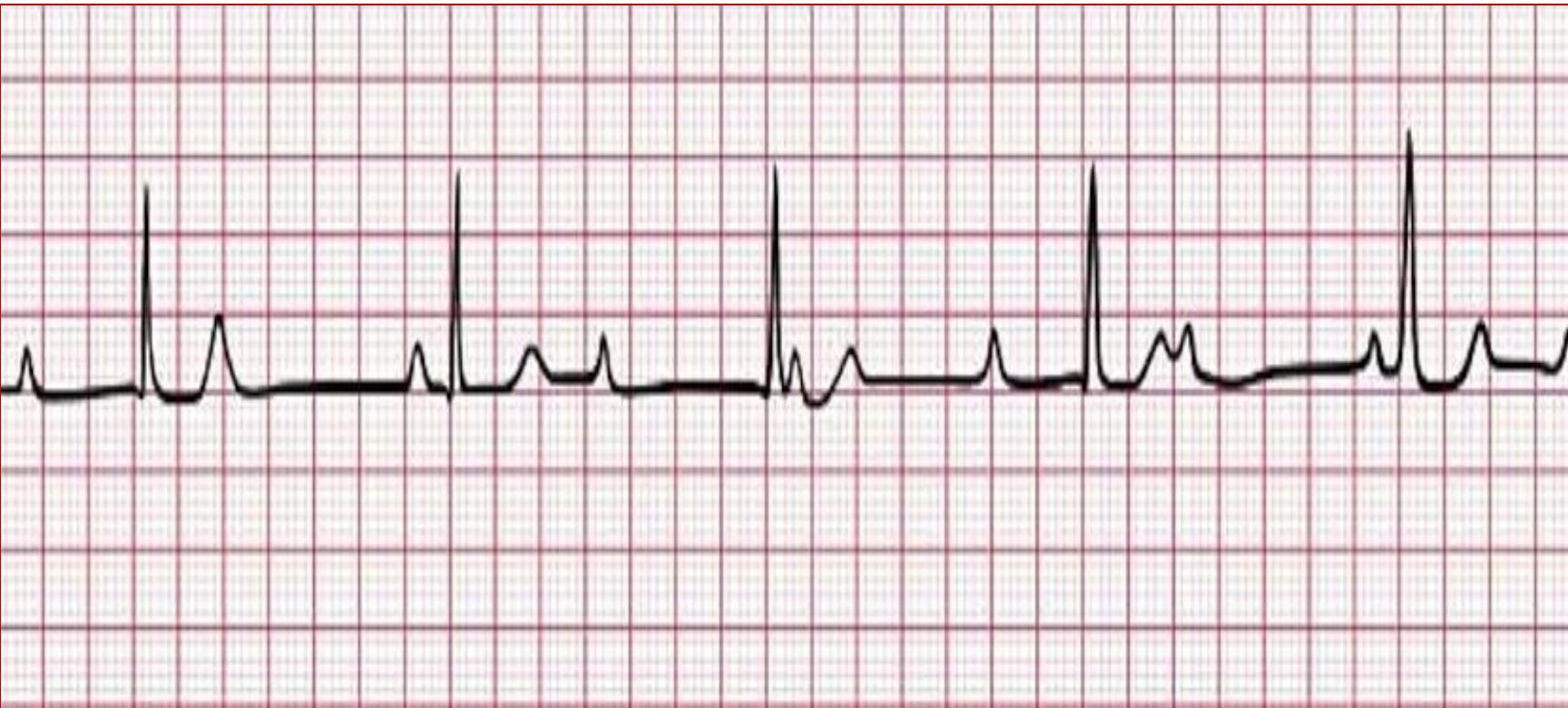
Mobitz II

AV blokáda III. stupně

- AV uzel je úplně zablokovaný, najčastajšie po infarkte spodnej steny
- v srdci: síně a komory mají vlastní rytmus, jsou navzájem nezávislé
- na EKG:
 - **P vlny a QRS komplex bez návaznosti – disociace**
 - **junkční alebo komorový** rytmus (supraventrikulárny vs infraventrikulárny)
 - PP interval je konstančnejší než RR interval
 - **PQ s proměnlivou** délkou

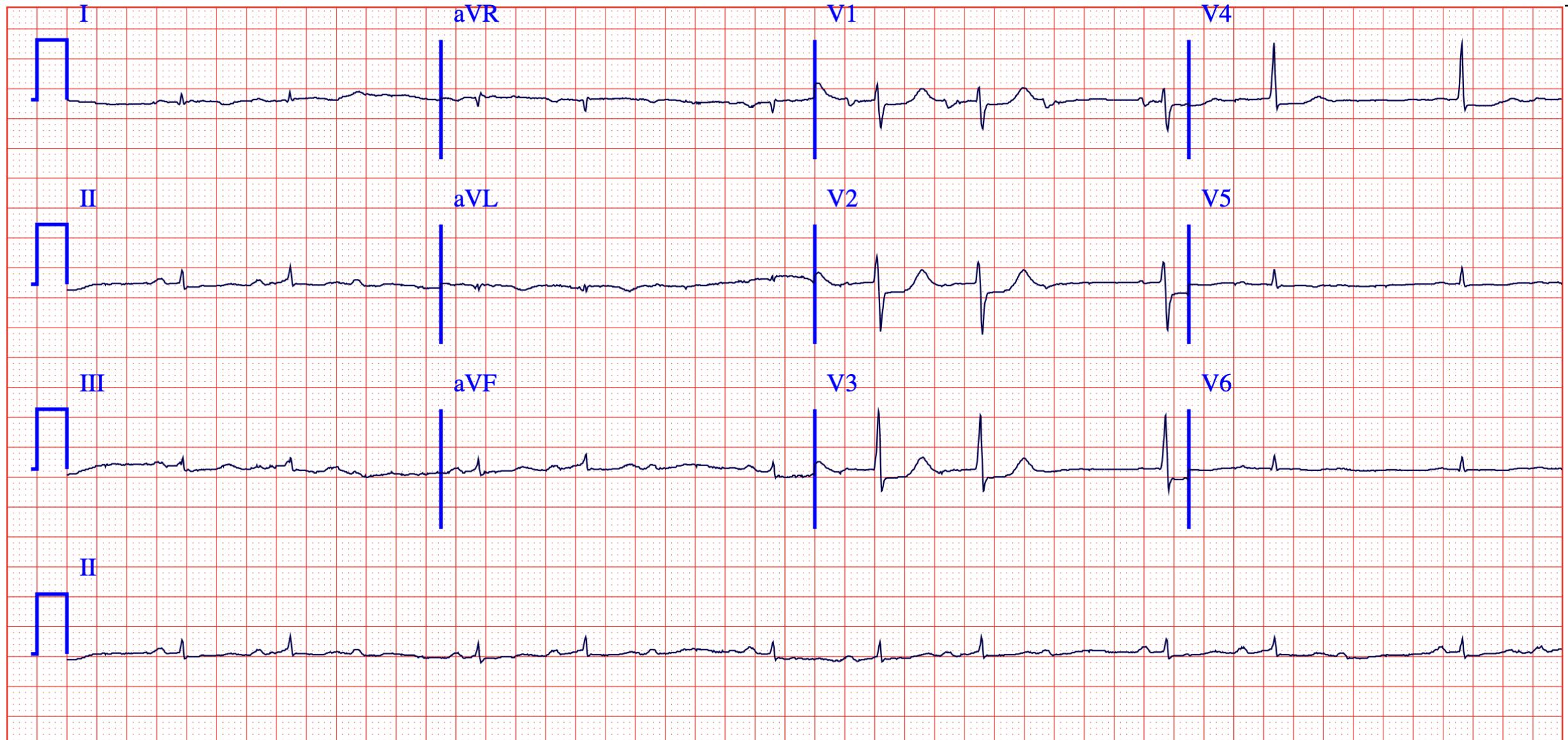

- P vlny?
- Akce srdeční?
- Rytmus?
- Frekvence?
- PR interval?
- RR interval?

- P vlny?
- Akce srdeční?
 - Pravidelná?
- Rytmus?
 - Junkční

- Frekvence?
 - 42/min
- PR interval?
 - Nepravidelný
- RR interval?
 - 1,4 s

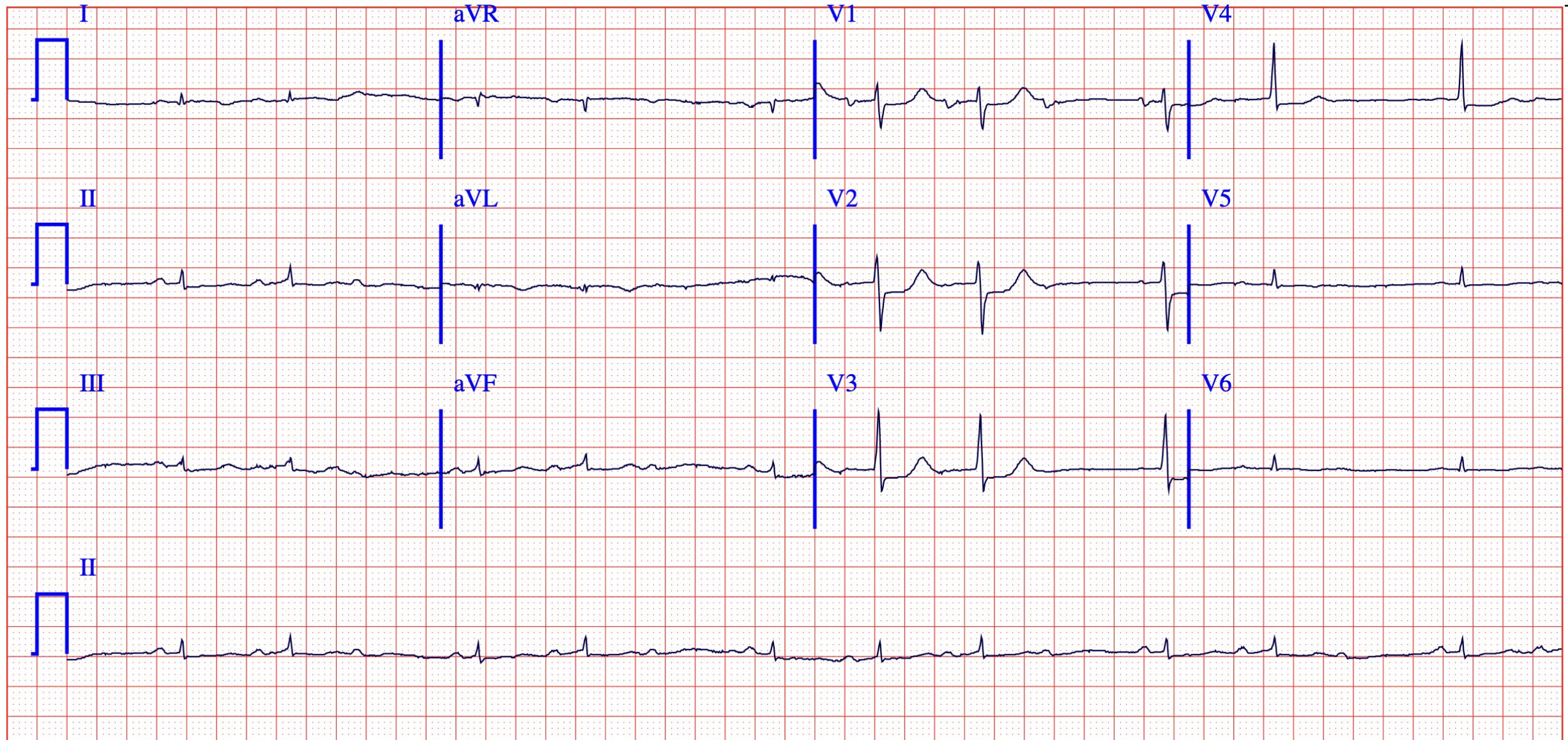

A = AV blok 1 stupňa

B = Mobitz I

C = Mobitz II

D = AV blok 3 stupňa

A = AV blok 1 stupňa

B = Mobitz I

C = Mobitz II

D = AV blok 3 stupňa

Dodatok k P vlné

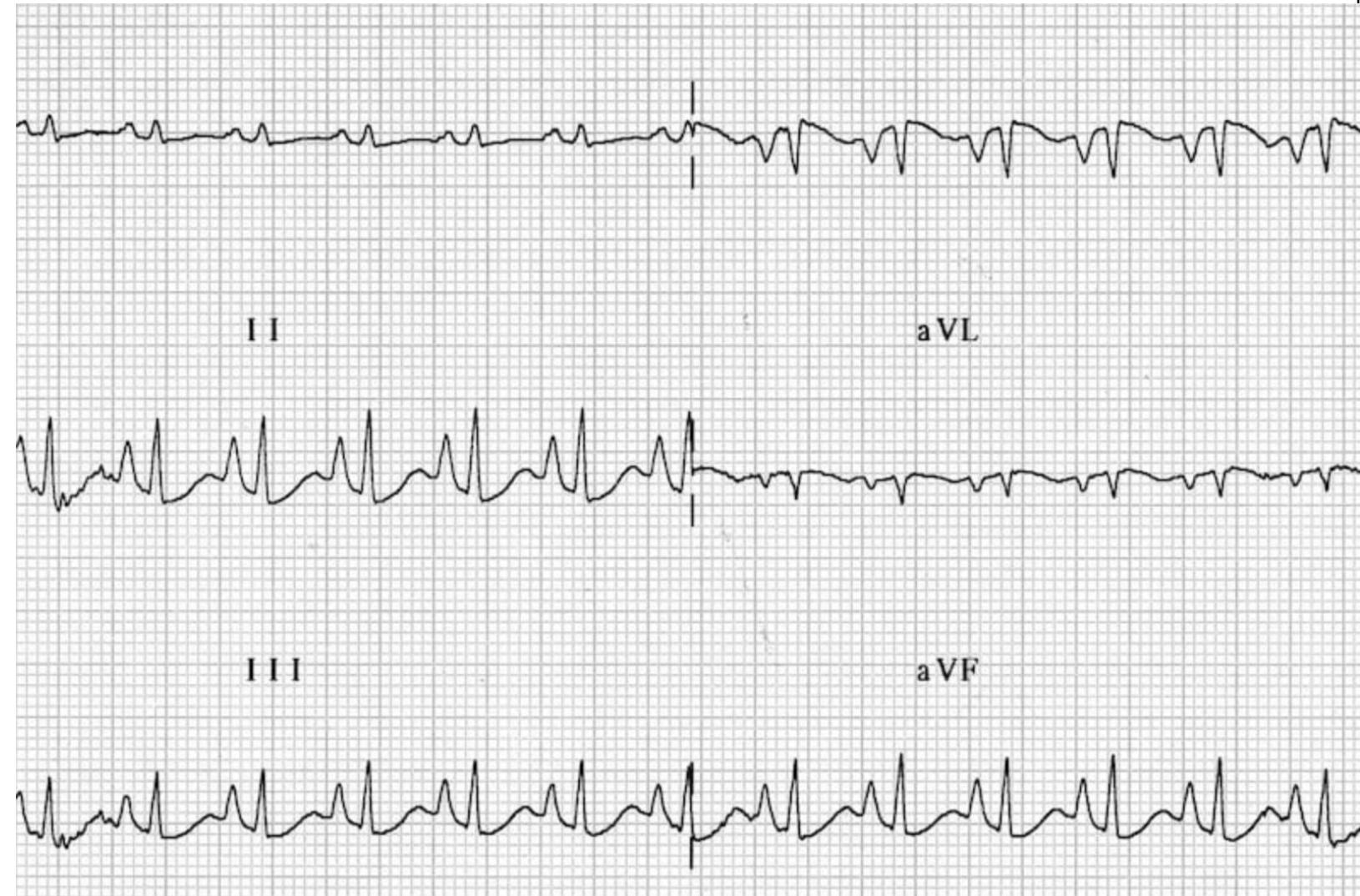
P mitrale

- P Šírka > 2,5 mm
- Roštiepená
- Hypertrofia/ dilatácia LS
(poruchy mit. chlopne)
- Aj prejav oběhového
preťaženia (Zmizne po
furosemide)

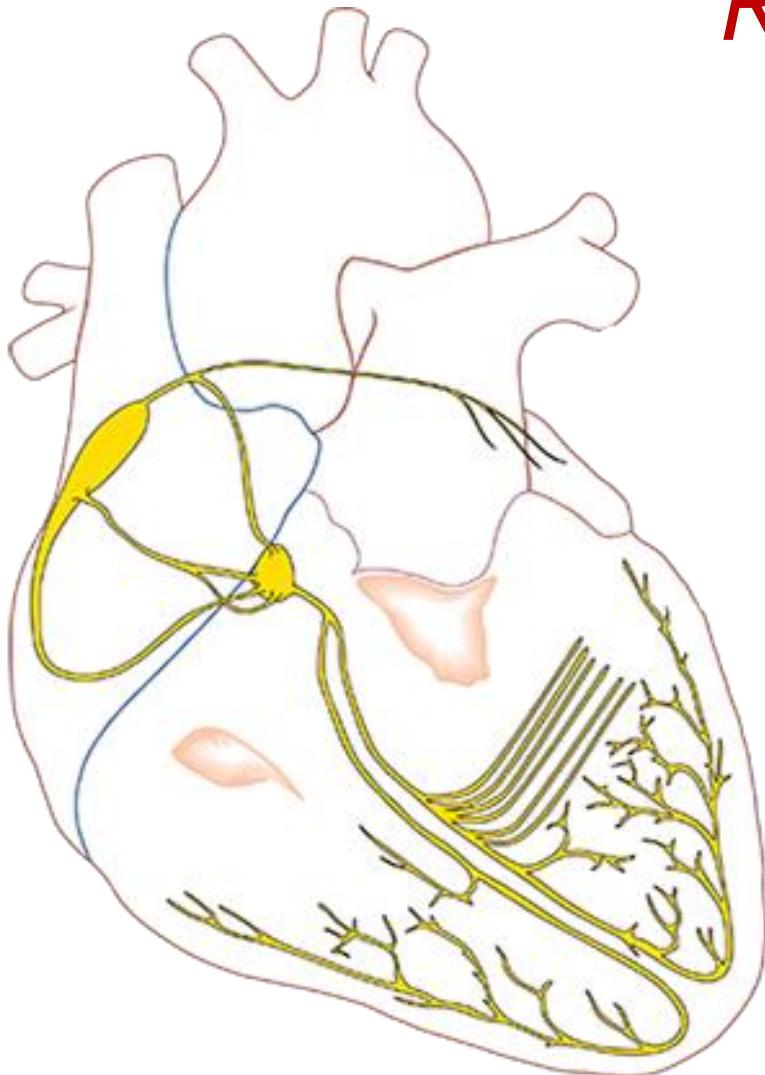

P pulmonale

- Výška > 2,5 mm
- Hypertrofia/dilatácia PS
- Cor pulmonale (plúcna hypertenzia, stenóza mitrálky, insuficiencia mitrálky..)

Raménkové blokády

blok levého raménka Tawarova (BLRT/LBBB)

blok pravého raménka Tawarova (BPRT/RBBB)

levý přední hemiblok (LAH)

levý zadní hemiblok (LPH)

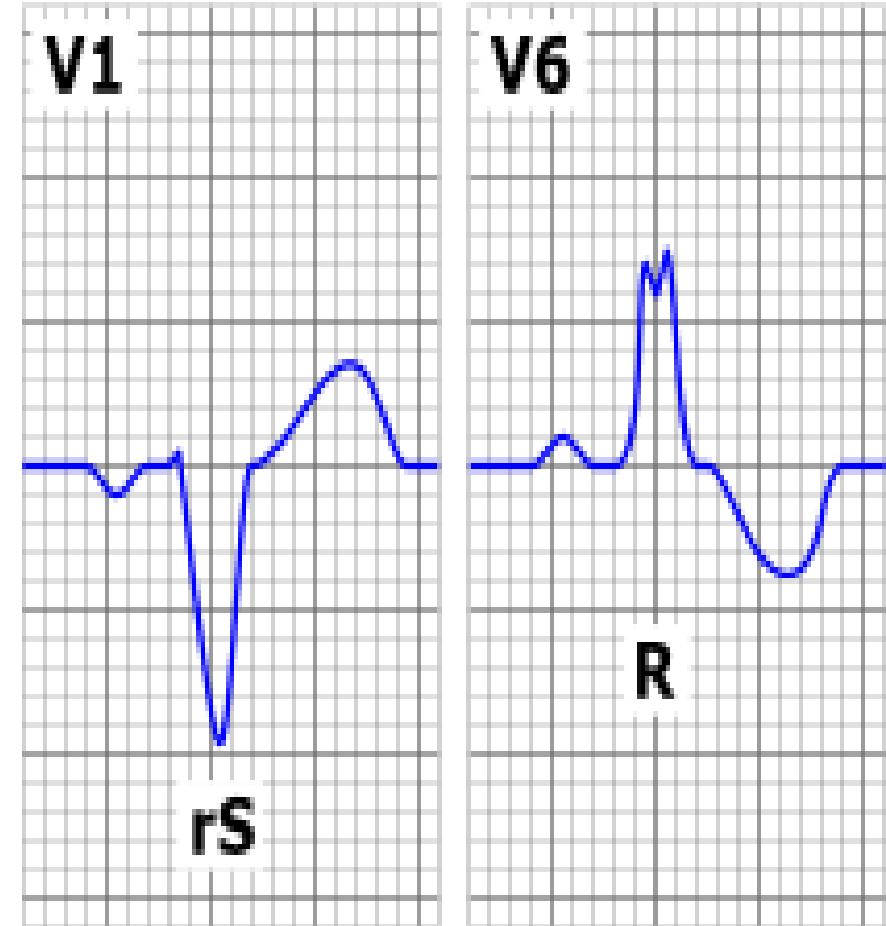
Blokáda levého raménka (BLRT)

Depolarizace:

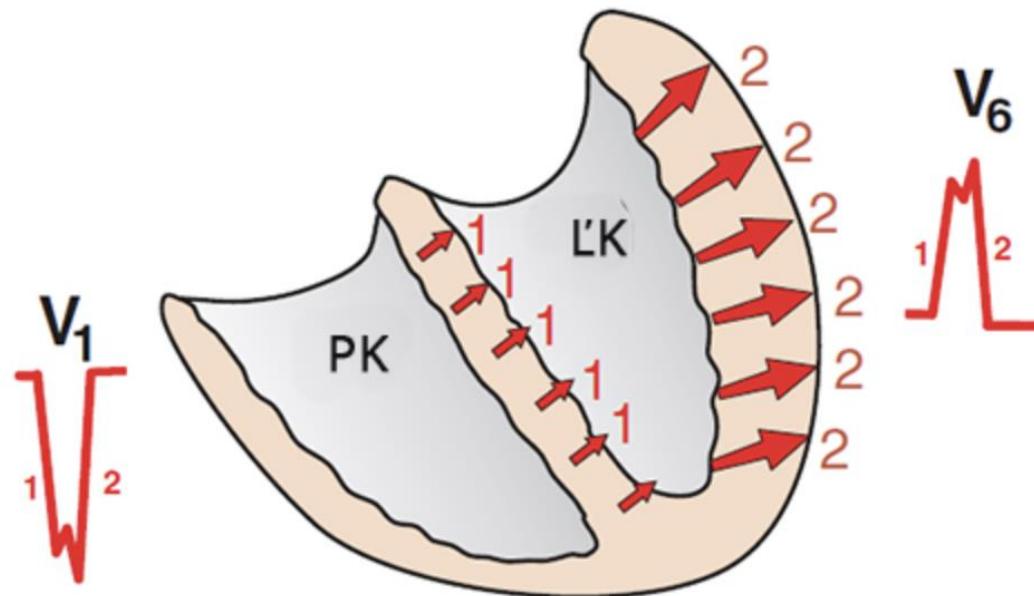
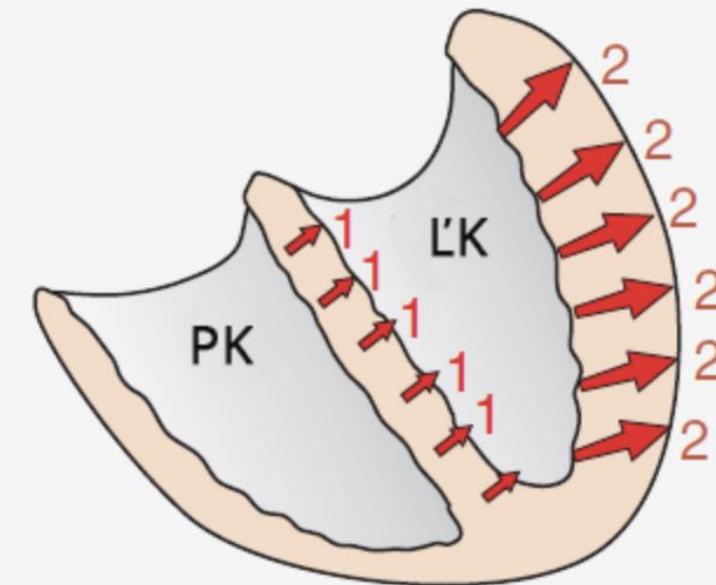
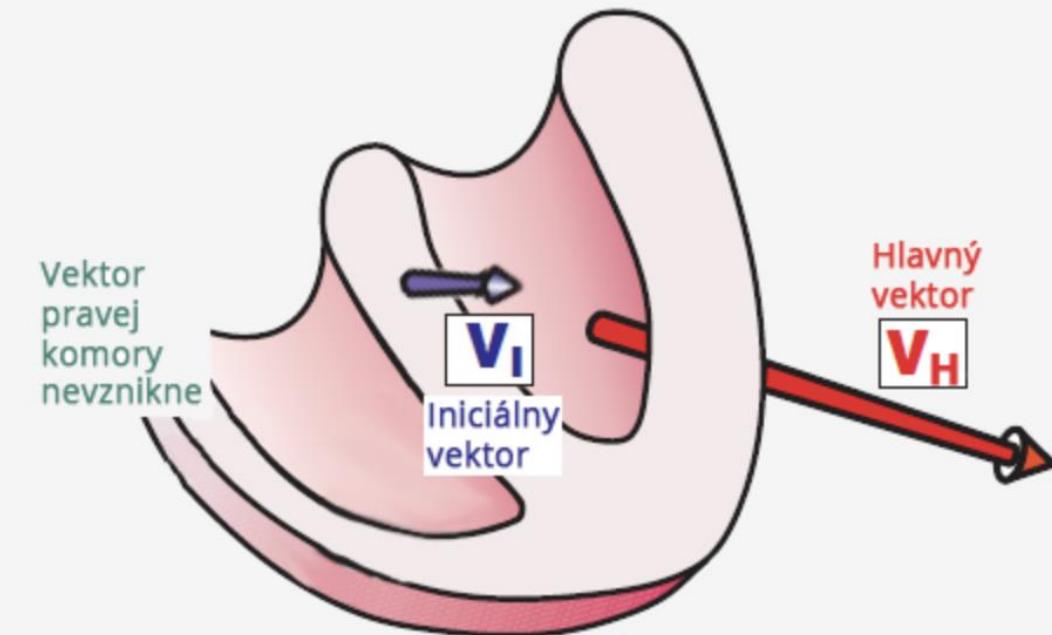
1. septum **zprava doleva**
2. prvně **pravá komora** s hrotom
3. **levá komora** jako poslední

Na EKG:

- rozšířený QRS (> 110 ms)**
- dominantní S kmit v **V₁ = rS**
- RR'** kmit vo **V₆** („obraz M“)
- diskonkordantní vlny T

*POZOR!: kompletní BLRT brání diagnostice AIM,
proto je vždy nutné na to myslet při obrazu BLRT
neznámého stáří s bolestí na hrudi!*

CAVE!

Kompletní BLRT brání diagnostice **NSTEMI** a AP

Při obrazu BLRT neznámého stáří s bolestí na hrudi
pátrat po STEMI!

(Sgarbossa kritériá)

Blokáda pravého raménka (BPRT)

Depolarizace:

1. septum **zleva doprava**
2. levá komora
3. pravá komora

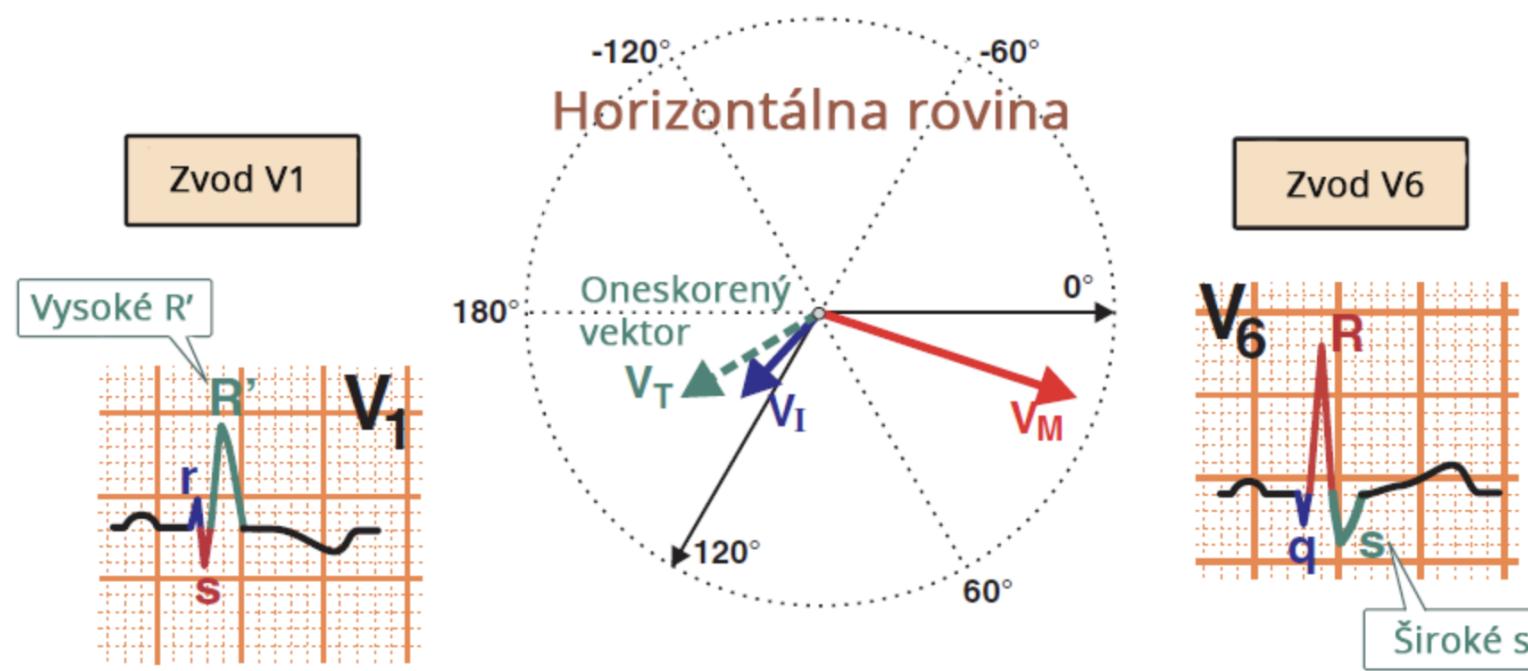
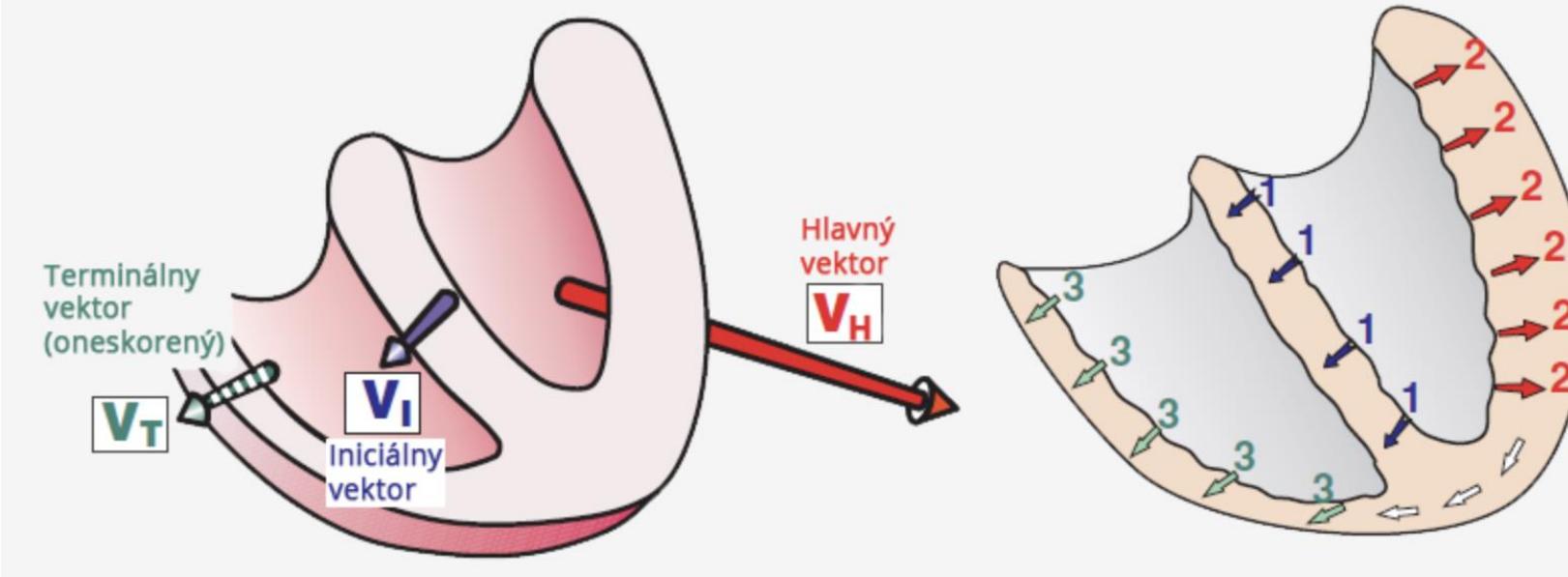
Na EKG:

rozšířený QRS (> 110 ms)

rSR' ve **V1**, T negativní

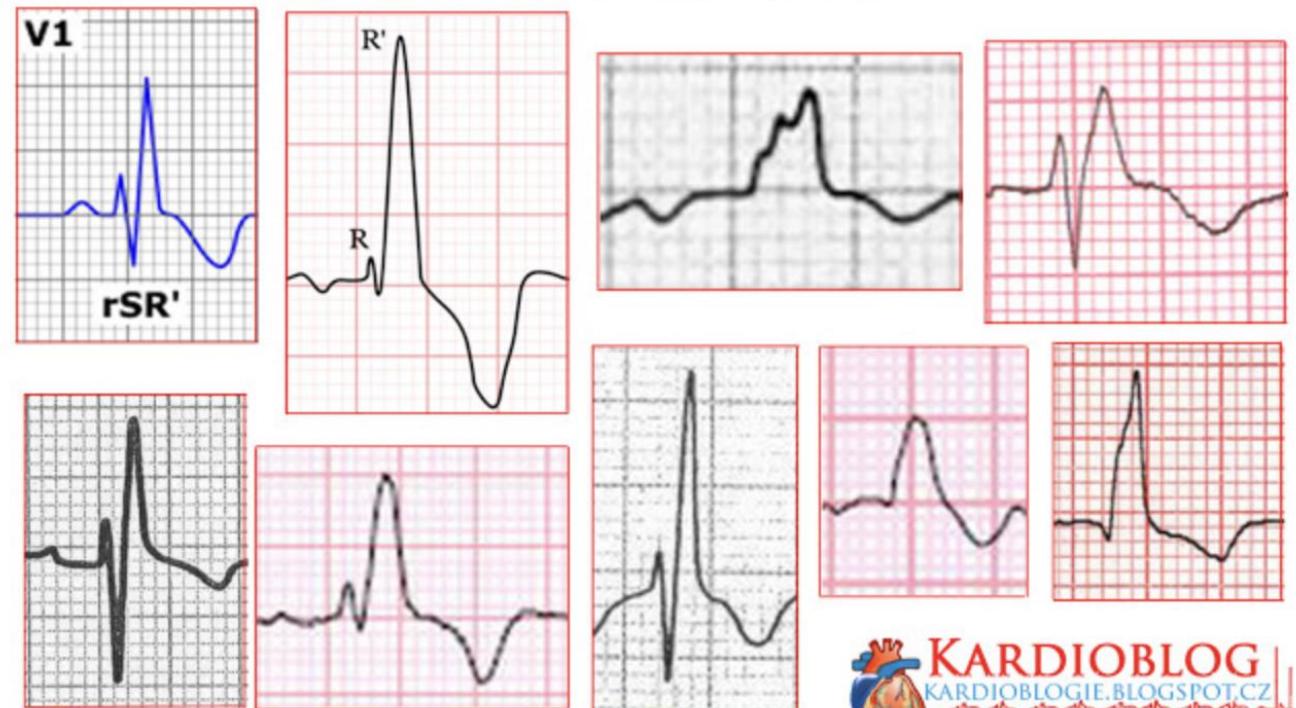
hluboký a široký kmit S ve **V6 (qRS)**, T pozitivní

Závisí na polohe srdca k svodu, pozri aj V2

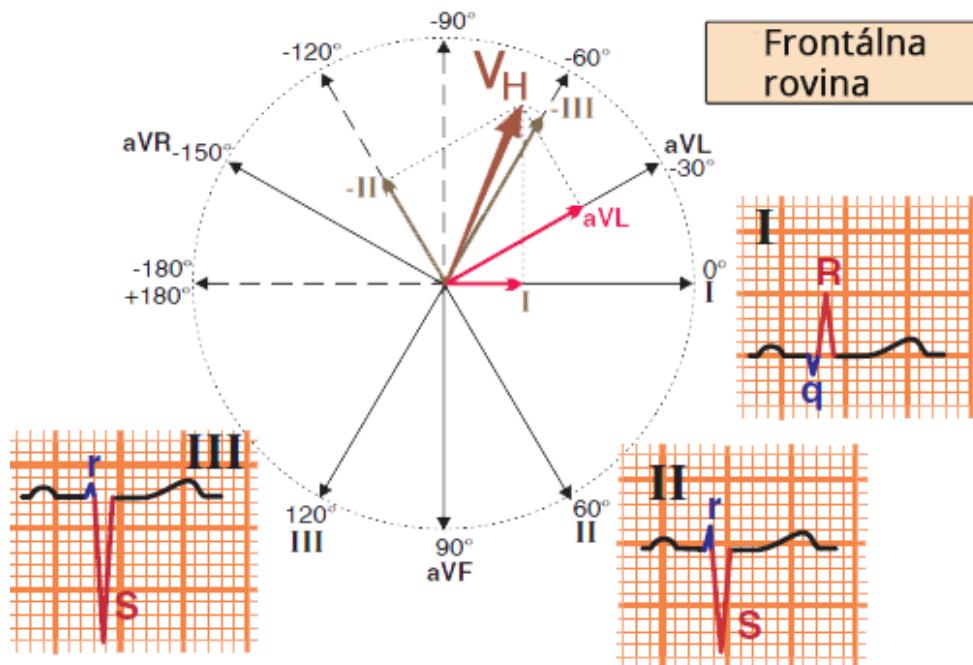
RŮZNÉ MORFOLOGIE RBBB VE V1

Hemibloky

Levý přední hemiblok (LAH)

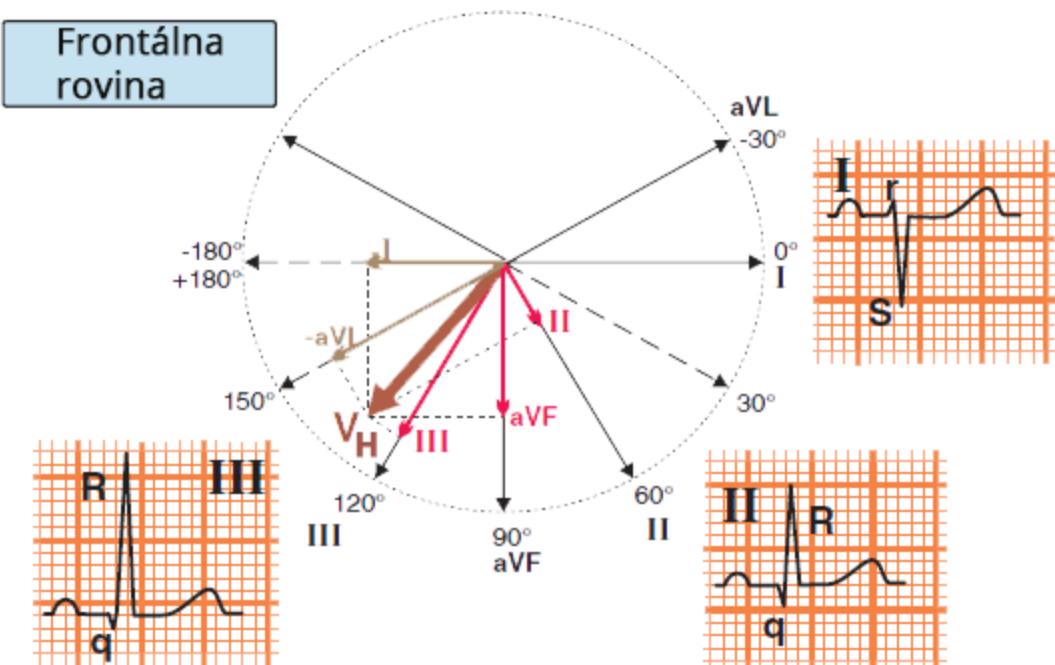
- projevuje se **horizontálním sklonem** srdeční osy **doleva**

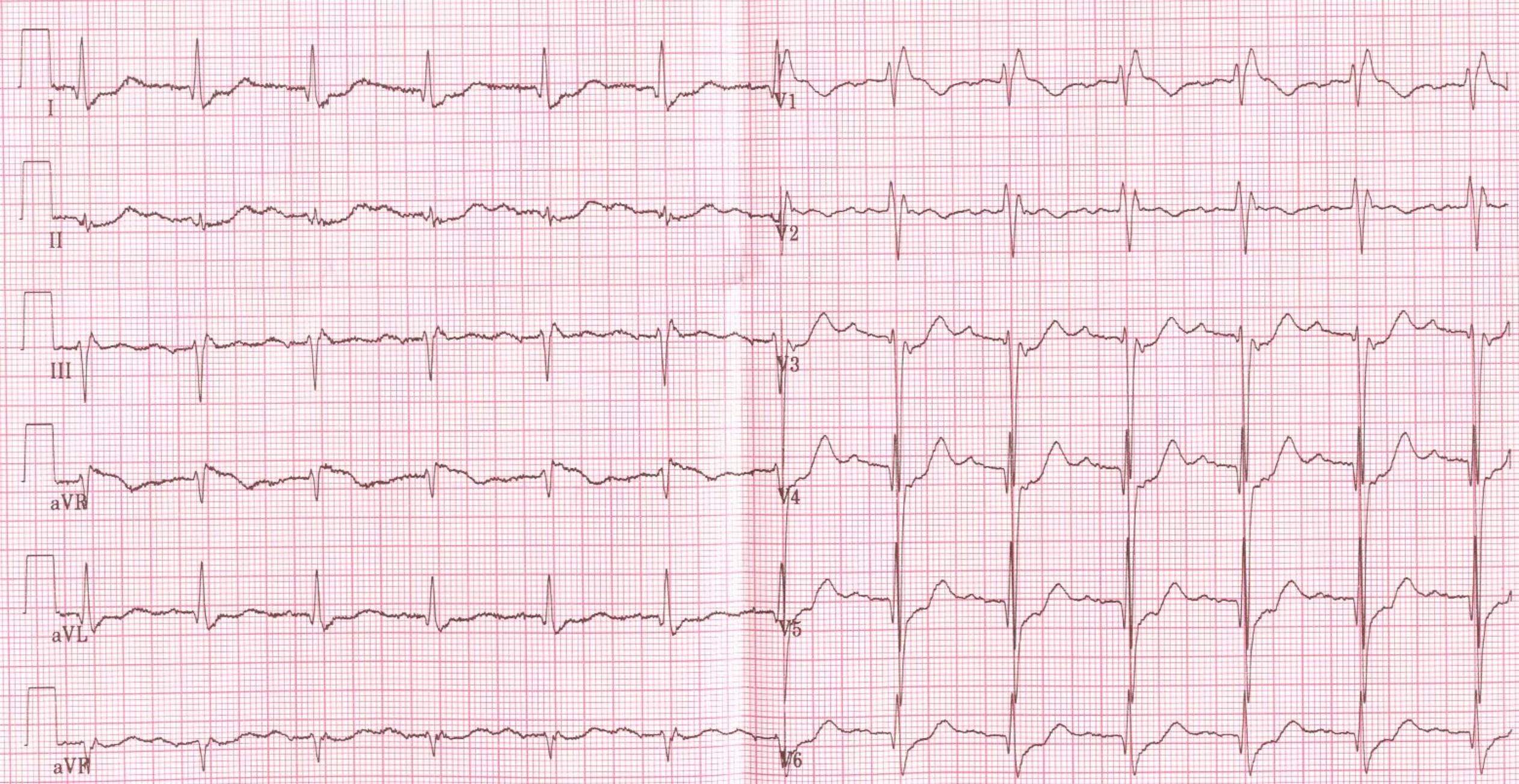
<https://www.techmed.sk/lava-predna-fascikulama-hemiblokada/>

Levý zadní hemiblok (LPH)

- **vertikální sklon** srdeční osy **doprava**

<https://www.techmed.sk/lava-zadna-fascikulama-hemiblokada/>

A = AV block II 2:1 + BLRT

B = AV block II 2:1 + BPRT

C = Mobitz II 2:1 + BLRT

D = AV blok 1 + BPRT

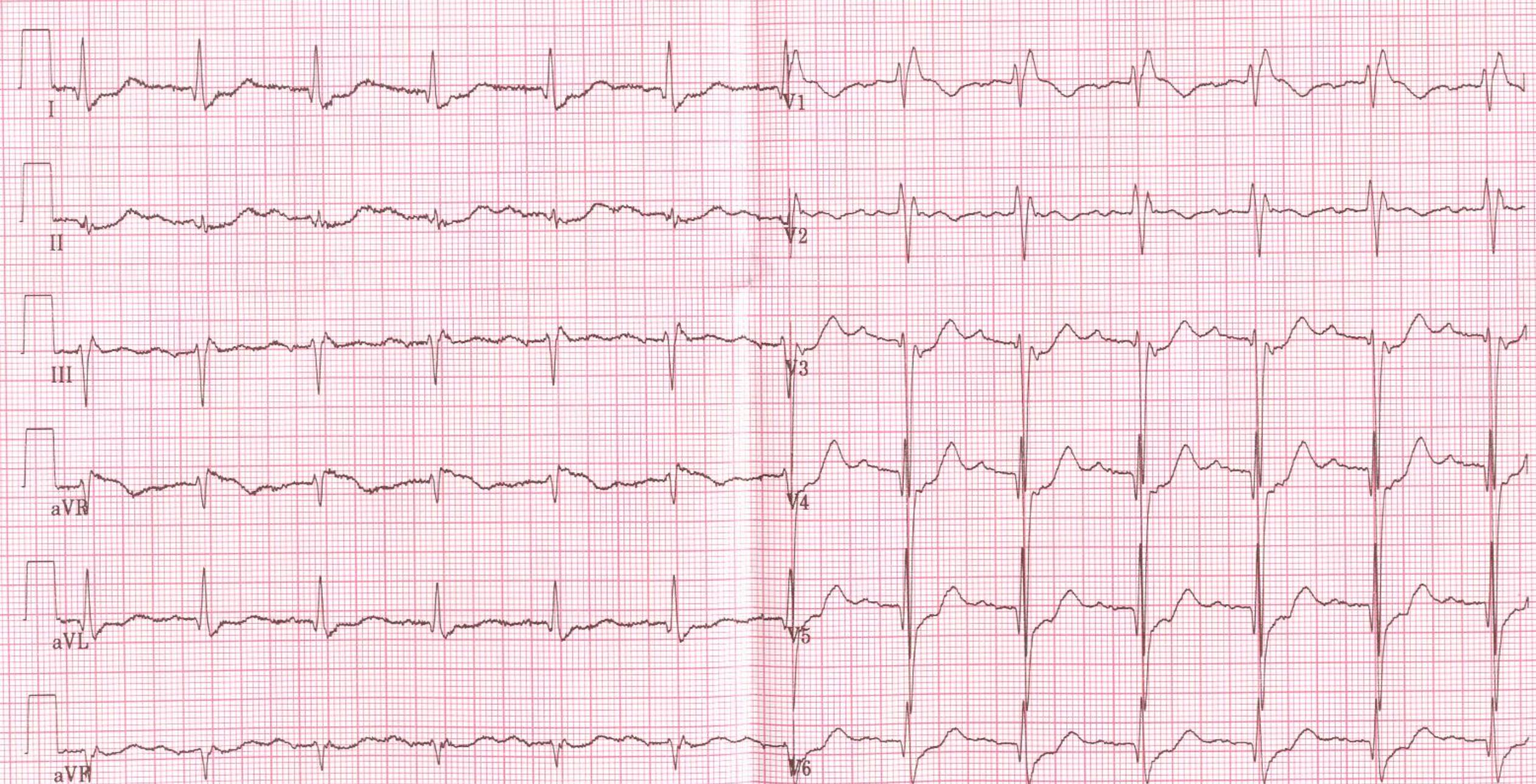
100 Hz

25.0 mm/s 10.0 mm/mV

2 bij 5s

MAC55 009A

12SL™ v237

A = AV block II 2:1 + BLRT

B = AV block II 2:1 + BPRT

C = Mobitz II 2:1 + BLRT

D = AV blok 1 + BPRT

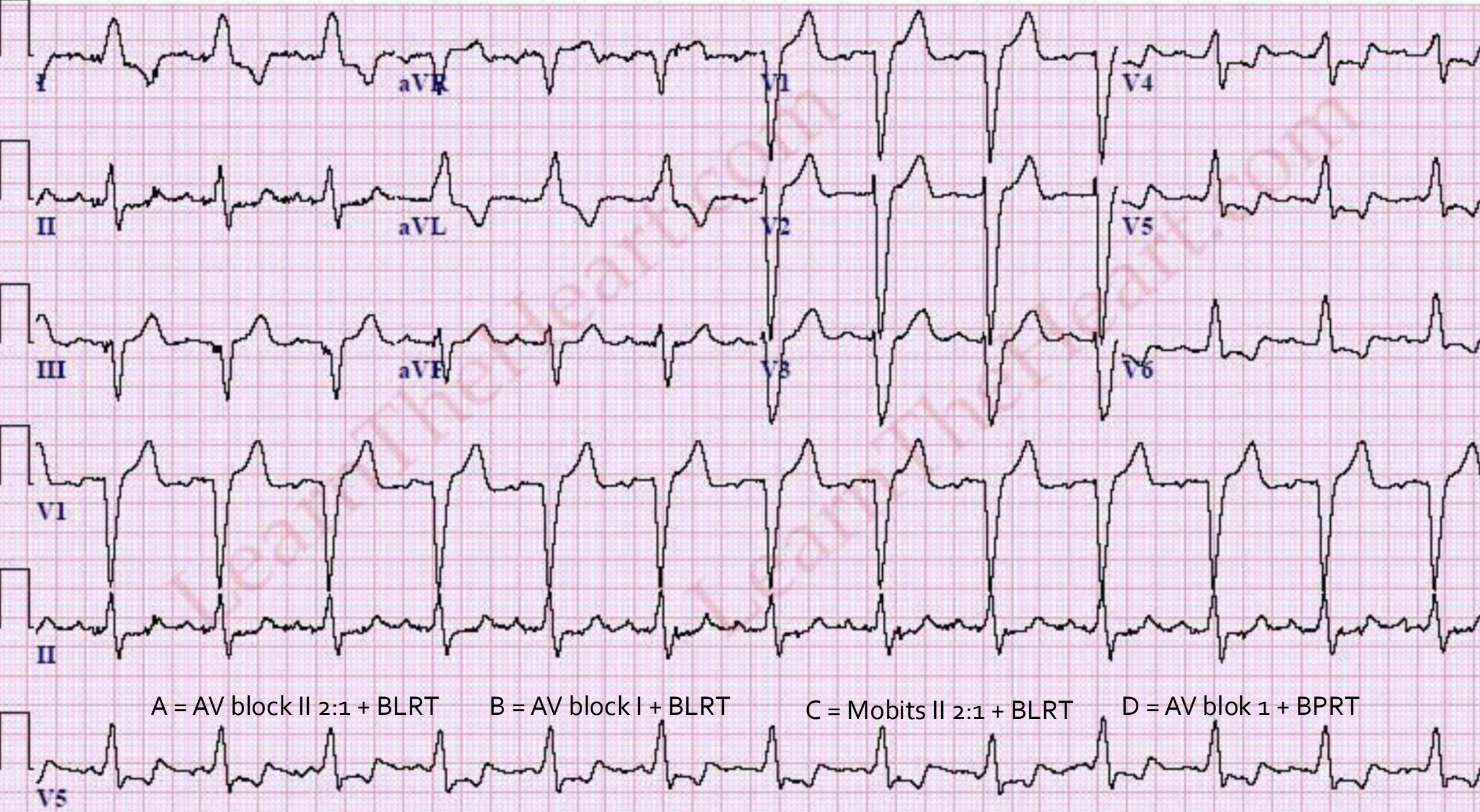
100 Hz

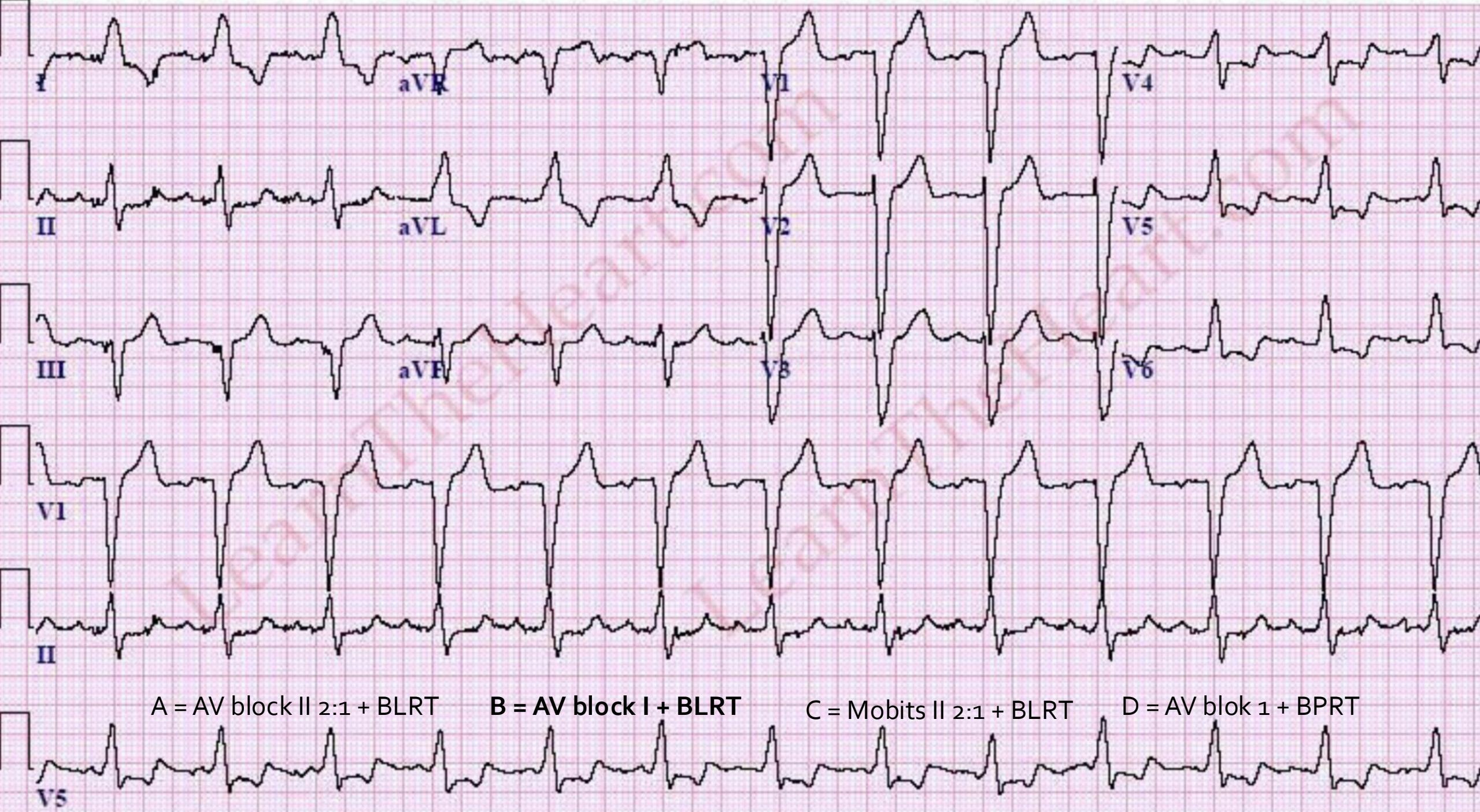
25.0 mm/s 10.0 mm/mV

2 bij 5s

MAC55 009A

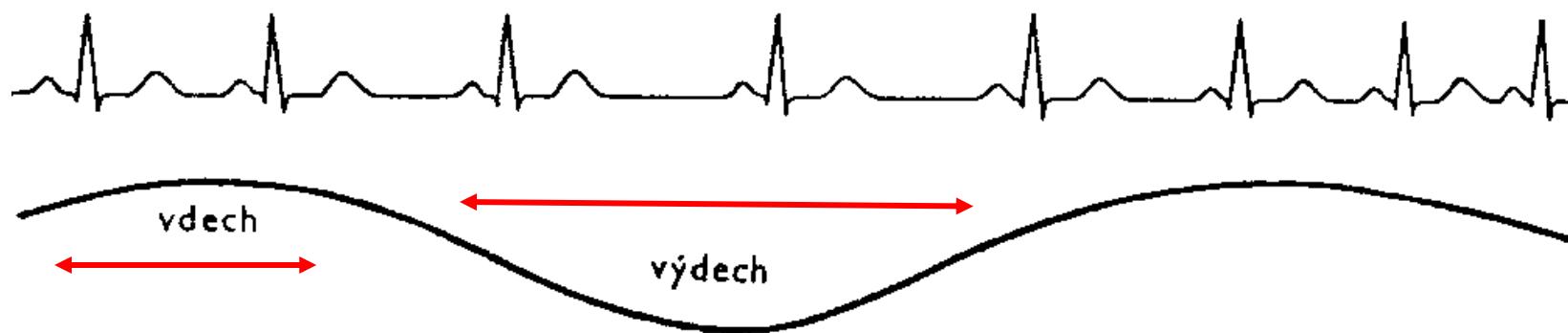
12SL™ v237

2. Poruchy vzniku srdečního rytmu

Porucha?

Respirační sinusová arytmie

- pravidelné zkracování a prodlužování RR intervalů
 - inspirium:** zvyšuje se frekvence
 - expírium:** snižuje se frekvence
- n. X (n. vagus → parasympatikus)
- mladí

Základní pojmy

Tachykardie
frekvence > **100/min**

Bradykardie
frekvence < **60/min**

Extrasystola

= vztuch vzniká předčasně mimo SA uzel

Podle místa vzniku:

- 1) síňová
- 2) junkční
- 3) komorová

Extrasystola

SUPRAVENTRIKULÁRNÍ

vznik: ložisko v síních mimo SA uzel

síňové/junkční

vlna P: abnormální tvar

QRS: **úzke**

neúplná kompenzační pauza (vzdálenost < 2 RR intervaly)

KOMOROVÁ

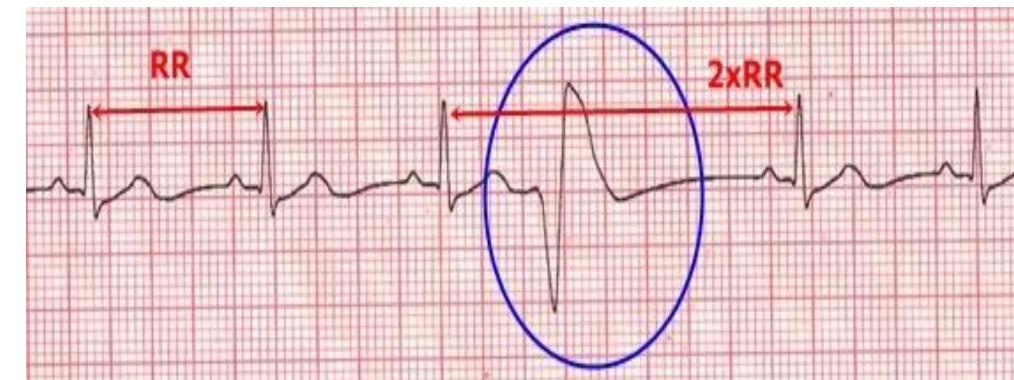
vznik: ektopické centrum v komorách (svalovina komor nebo Purkyňova vlákna)

QRS: **rozšírený** (**šířka > 110 ms**), **bizarný** tvar

úplná kompenzační pauza

Podle počtu ektopických center:

- monotropná
- polytropná

Poruchy SA uzlu

Sinusová tachykardie

$f > 100/\text{min}$

sinusový rytmus

Sinusová bradykardie

$f < 60/\text{min}$

sinusový rytmus

Bradykardie → Náhradní rytmy

1. Síňový náhradní

- zpomalení frekvence depolarizace v SA uzlu
- kontrolu nad rytmem převezme jiné ložisko v síních
- na EKG:
 - **abnormální vlna P** s následní normálním QRS komplexem
 - **bradykardie** (50-60/min)

2. Junkční

3. Komorový

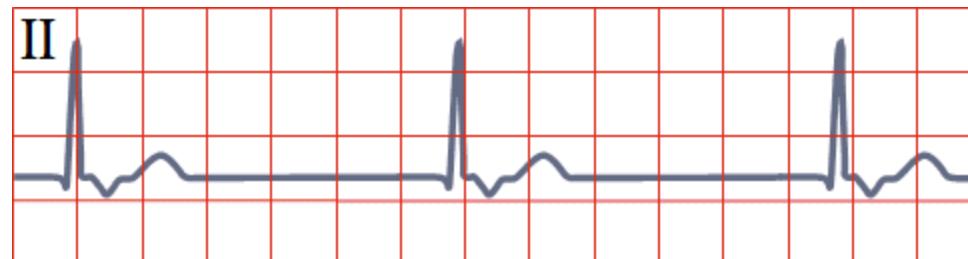
Náhradní rytmy/uniklé stahy

Junkční rytmus

vzruch vzniká v okolí AV uzlu

na EKG:

- vlna **P invertovaná** (může chybět nebo invertována za QRS)
- **QRS normální**
- **bradykardie 40-50/min**

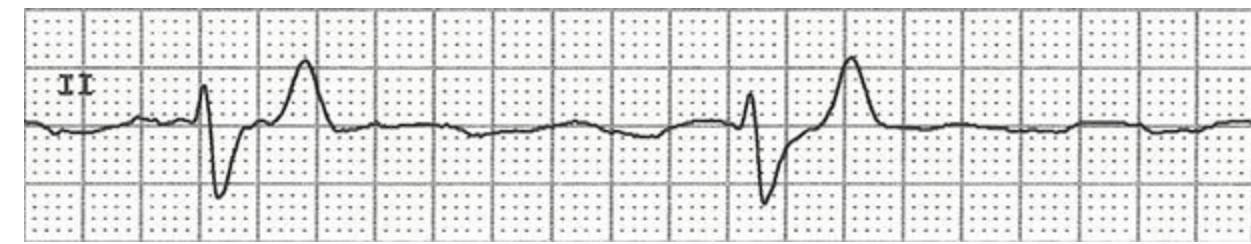
BLAHÚT, Peter. Junkční rytmus. TECHmED [online]. 2017 [cit. 2020-01-11]. Dostupné z: <https://www.techmed.sk/ekg-a-arytmologia-kniha/>

Idioventrikulární (komorový) rytmus

vzniká v **komorách**, např. při AV blokádě III.st.

na EKG:

- **chybí P vlna**
- **QRS široký abnormální, abnormální T vlna**
- **bradykardie (30/min a méně)**

BLAHÚT, Peter. Komorový rytmus. TECHmED [online]. 2017 [cit. 2020-01-11]. Dostupné z: <https://www.techmed.sk/ekg-a-arytmologia-kniha/>

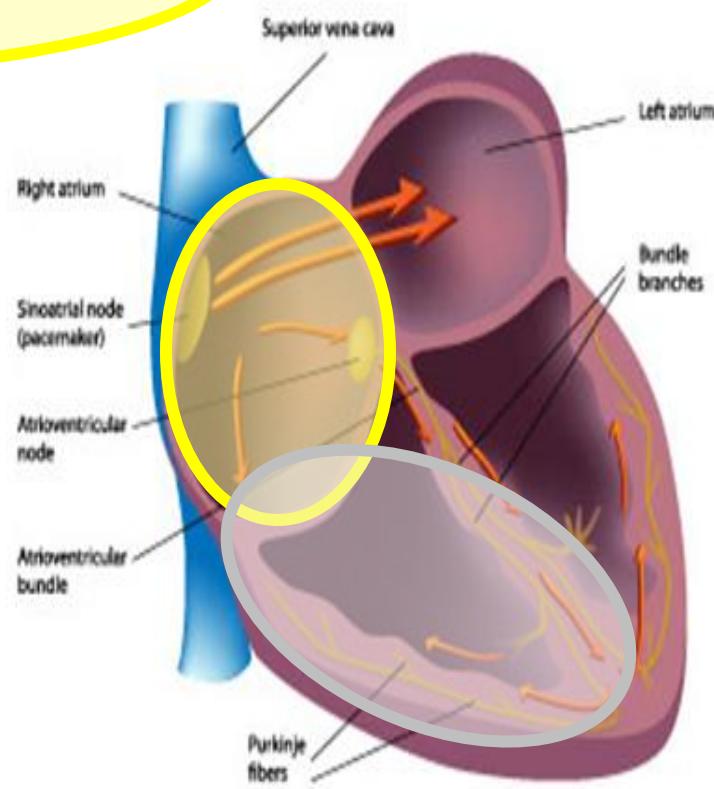
Tachykardie

SUPRAVENTRIKULÁRNÍ

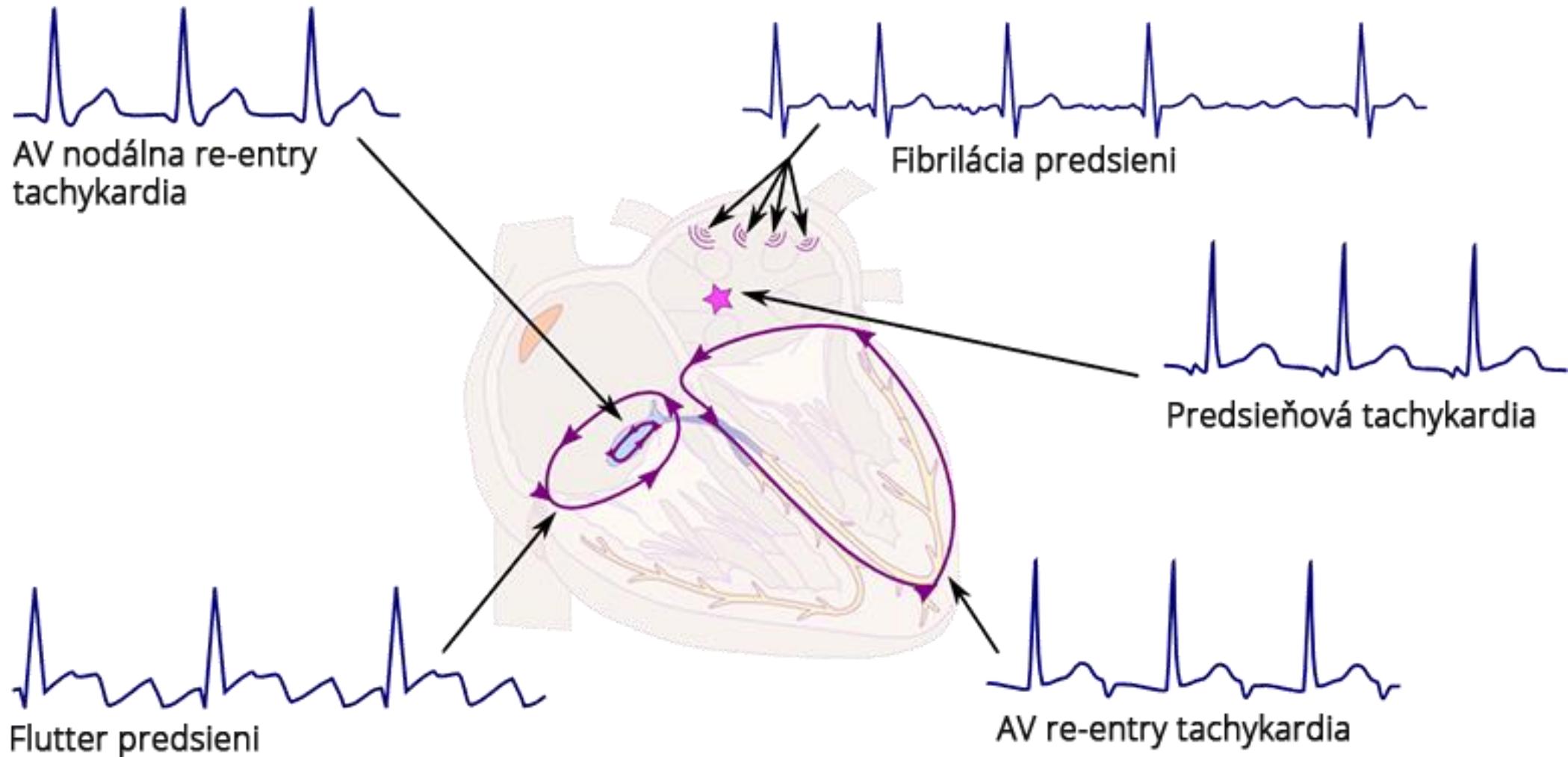
síňová tachykardie
flutter síní
fibrilace síní
AVNRT, AVRT

KOMOROVÁ

komorová tachykardie
komorová fibrilace

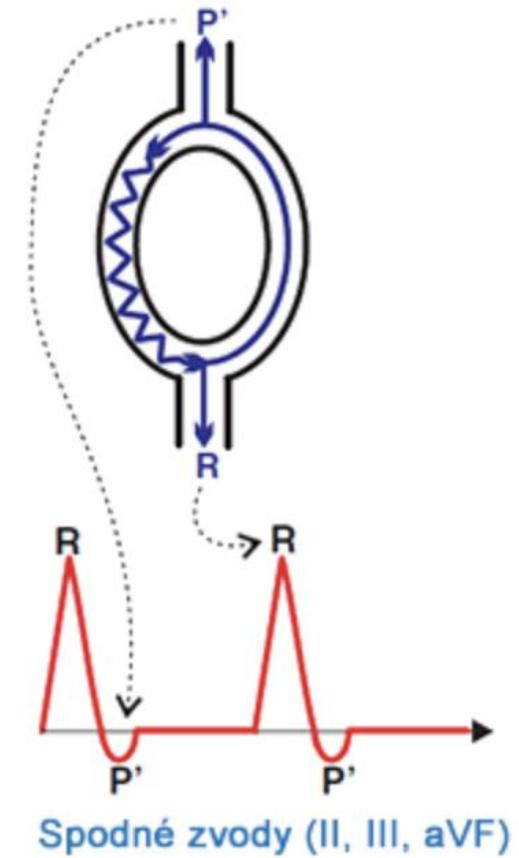

Supraventrikulárna tachykardia

Re-entry mechanizmus

- Prítomnosť 2 dráh - rýchla a pomalá
- Analógia 2 bežcov
- Anatomické - jazva po infarkte, okolo chlopne
- Funkčné - ischémia, minerálová dysbalancia, antiarytmika

Síňová tachykardie

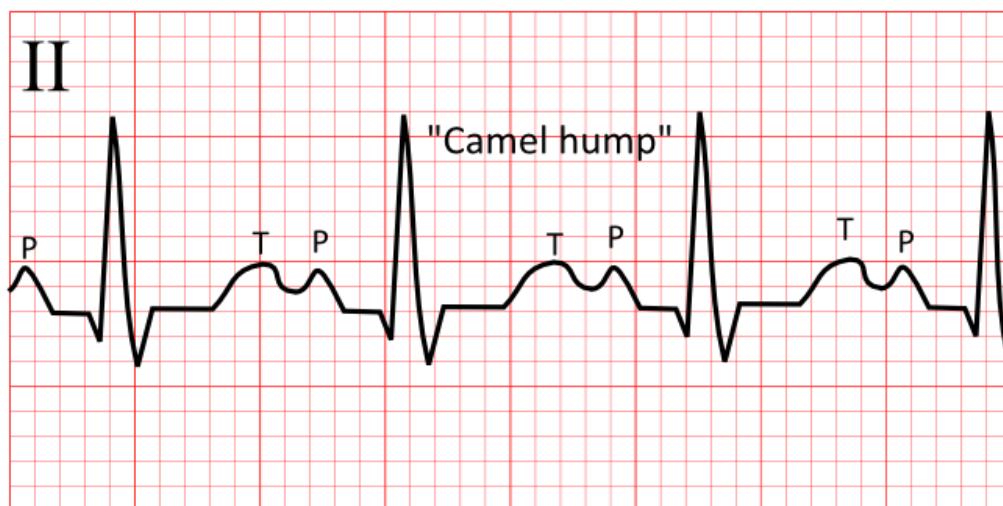
malý generátor vznachu v síni

$f > 150/\text{min}$

P vlna: změněný tvar

QRS: úzký

Flutter síní

krouživý okruh v síních (**REENTRY**)

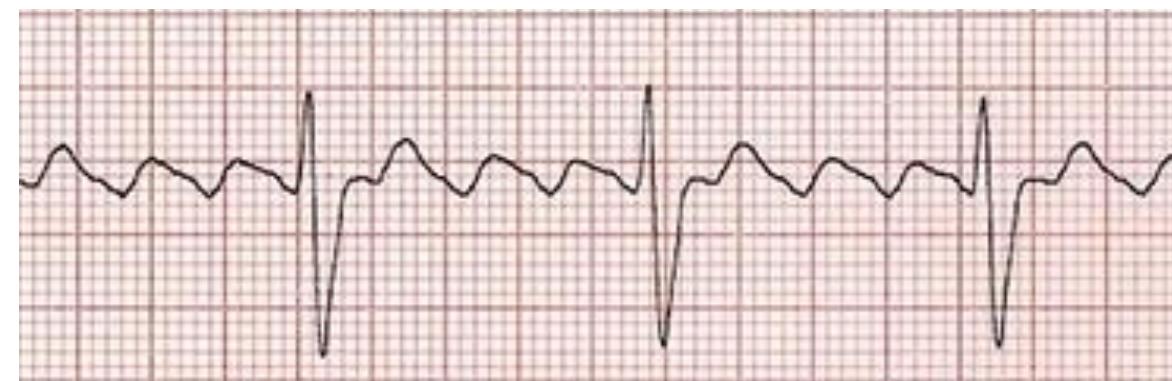
$f > 250-350/\text{min}$

pravidelné pilovité vlnky (*vlny F*)

P/QRS **2 : 1**

pravidelná SVT

masáž karotického sinu → např. 4:1

Fibrilace síní

$f > 300/\text{min}$

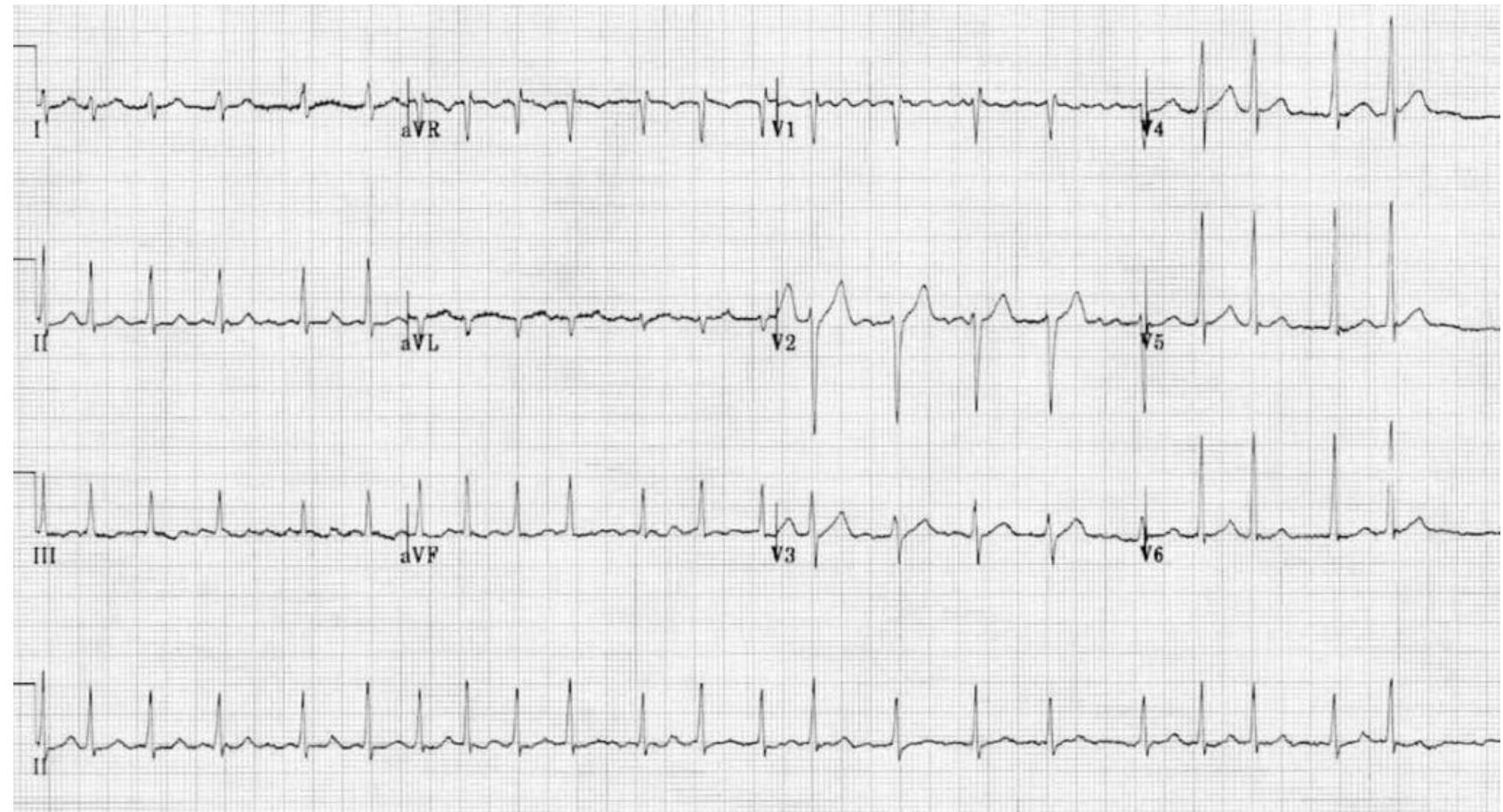
neorganizovaný stah síní

nepravidelná frekvence

nenajdeme v žádném svode vlnu P

tvar QRS v normě

RIZIKO vzniku trombebolie

Paroxysmální supraventrikulárni tachykardie

(pravidelné záхватovité tachykardie)

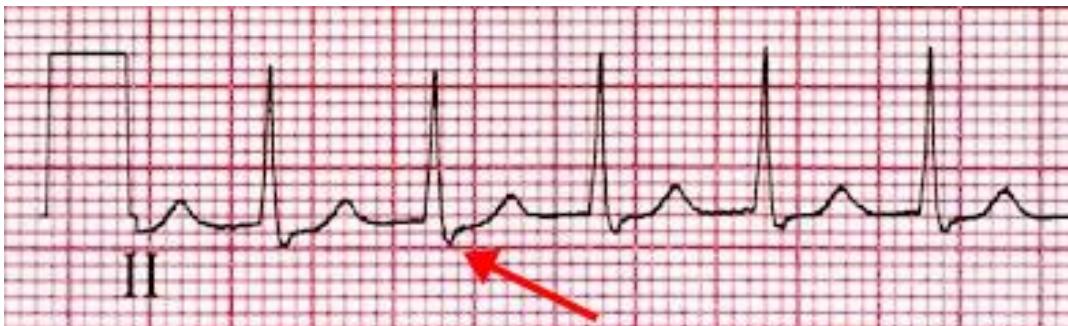
AV nodální reentry tachykardie (AVNRT)

reentry v AV uzle

P vlna: **hned za QRS**, štíhlý QRS

síně a komory se stahují téměř současně

<https://www.techmed.sk/av-nodalna-reentry-tachykardia-avnrt/>

Atrio-ventrikulárni reentry tachykardia (AVRT)

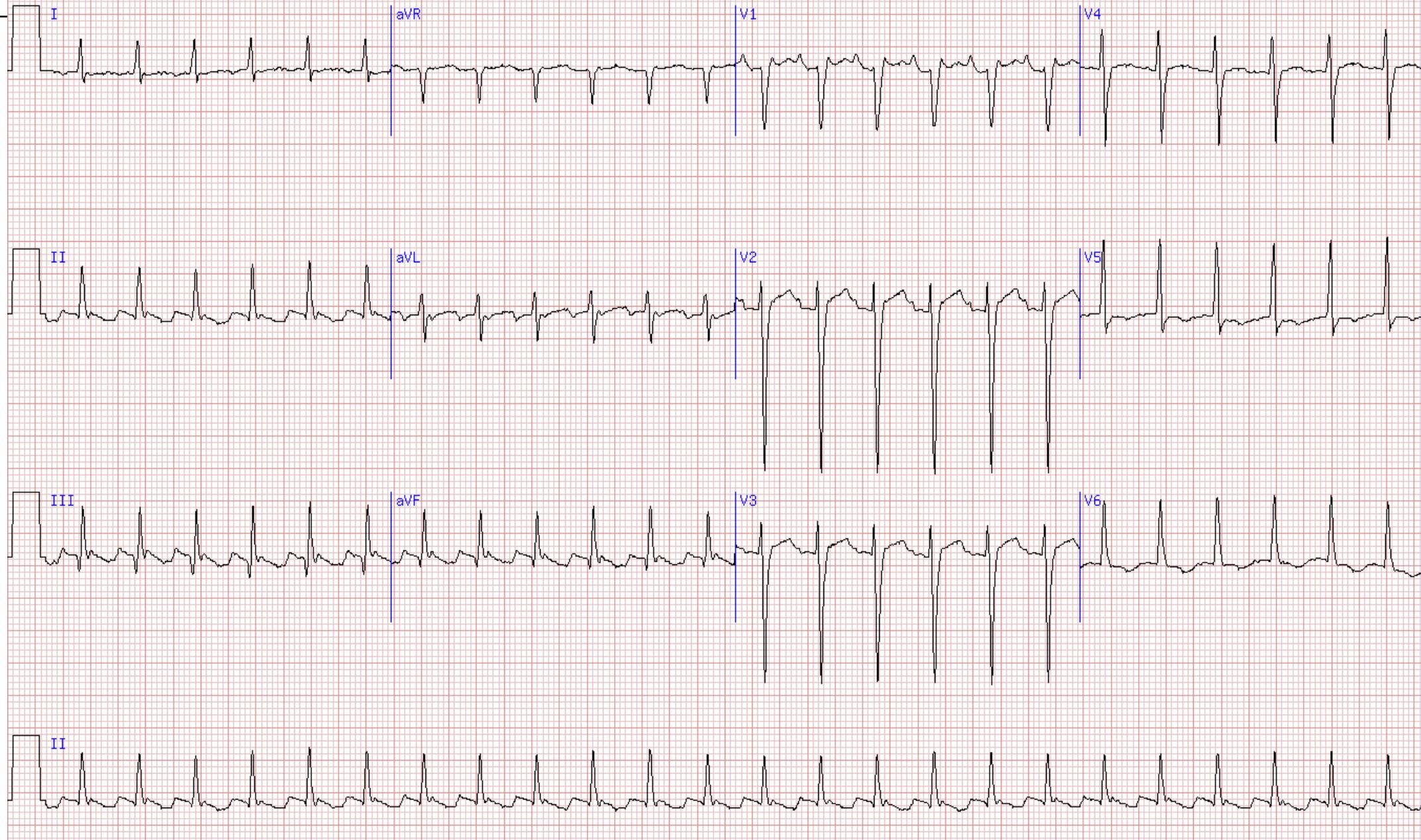
reentry mezi síněmi a komorami

P vlna: **později za QRS** (skryta v T vlně)

síně a komory se stahují v **jinou dobu**

<https://www.techmed.sk/atrio-ventrikularna-reentry-tachykardia-avrt/>

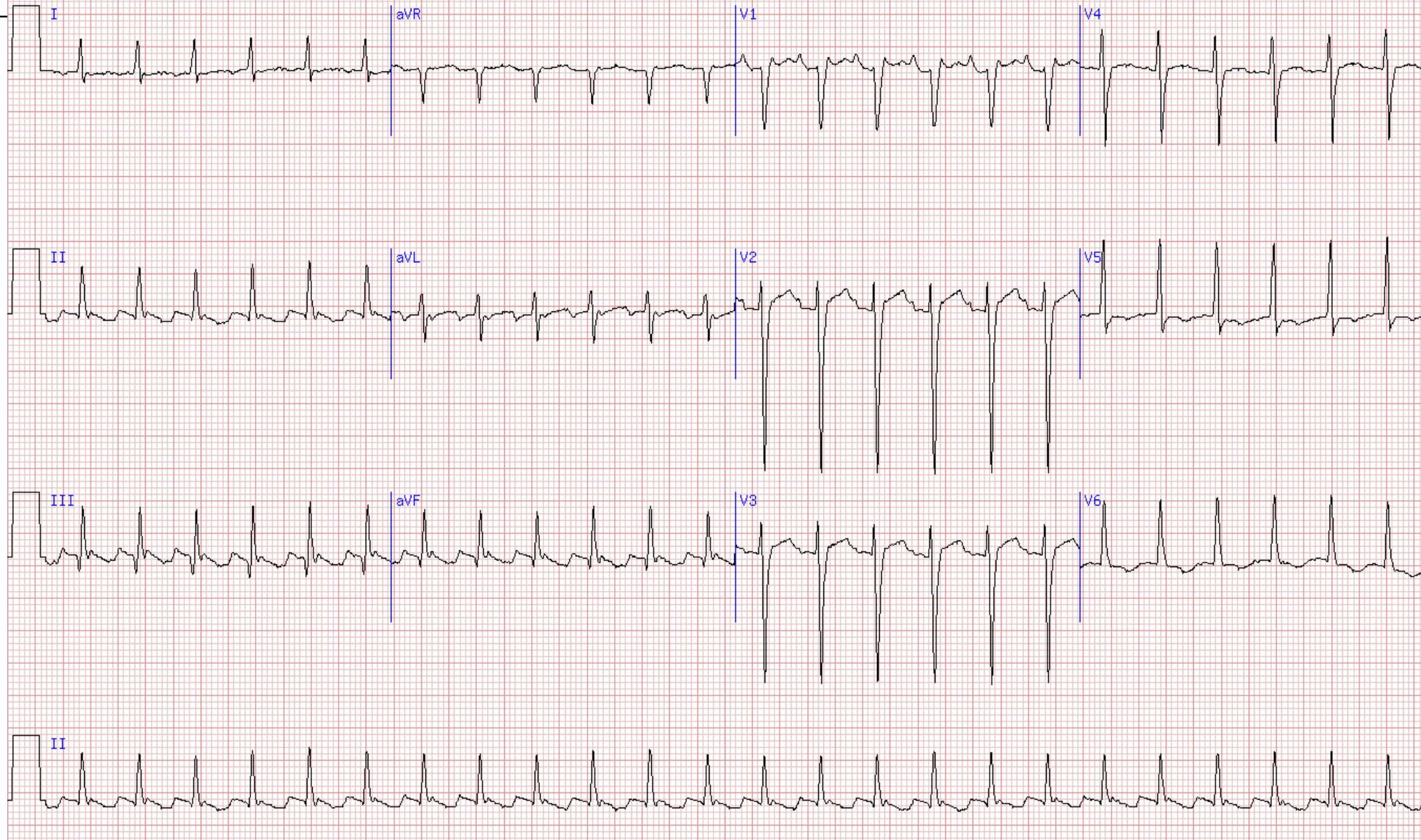
A = Síňová tachy.

B = AVNRT

C = AVRT

D = FiS

E = Flutter síní

A = Síňová tachy.

B = AVNRT

C = AVRT

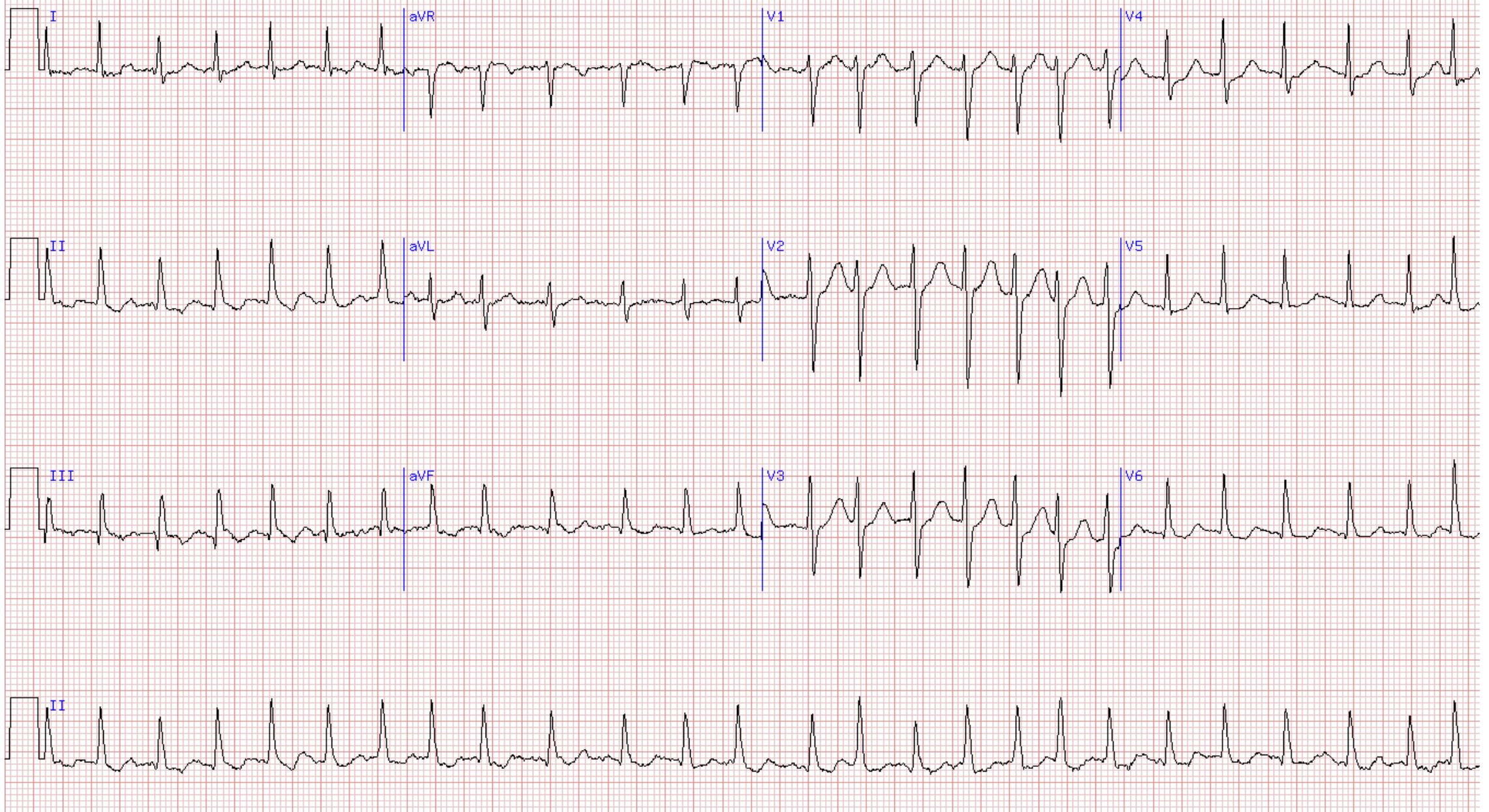
D = FiS

E = Flutter síní

Popis EKG

- Akce srdeční: pravidelná
- Rytmus: flutter síní, AV blok 2:1
- Frekvence: 150/min
- Osa: 60°
- P: nepřítomna, „flutter vlny“
- PR: nehodnotím
- QRS: štíhlý, 80ms
- ST: nehodnotím
- T: splývají s depolarizací síní
- QT: nehodnotím

Závěr: flutter síní s blokem 2:1, frekvence komor 150/min

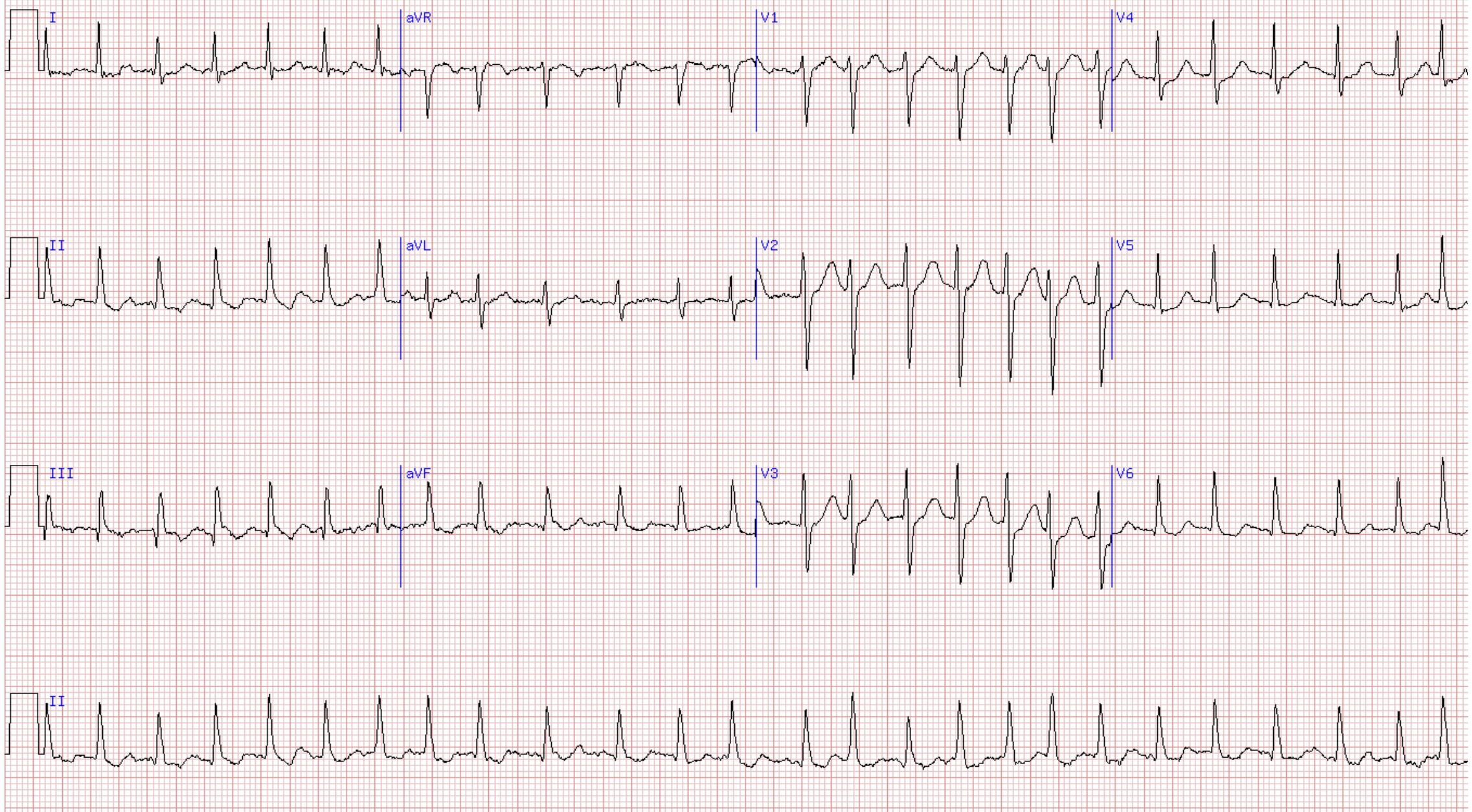
A = Síňová tachy.

B = AVNRT

C = AVRT

D = FiS

E = Flutter síní

A = Síňová tachy.

B = AVNRT

C = AVRT

D = FiS

E = Flutter síní

Popis EKG

- Akce srdeční nepravidelná
- Rytmus: fibrilace síní
- Frekvence komor: okolo 150/min
- Osa: 60°
- P: nepřítomna
- PR: nehodnotím
- QRS: úzký, 80 ms
- ST: nesignifikantní deprese II a elevace V₂, V₃
- T: diskonkordantní II, III, V₆
- QT: norma

Závěr: fibrilace síní s rychlou odpovědí komor a frekvencí okolo 150/min, nespecifické změny ST úseku.

Komorové tachykardie

Dělení dle morfologie:

- Monoformní
- Polymorfní
- Torsades de pointes

Dělení dle trvání:

- setrvalá
- nesetrvalá

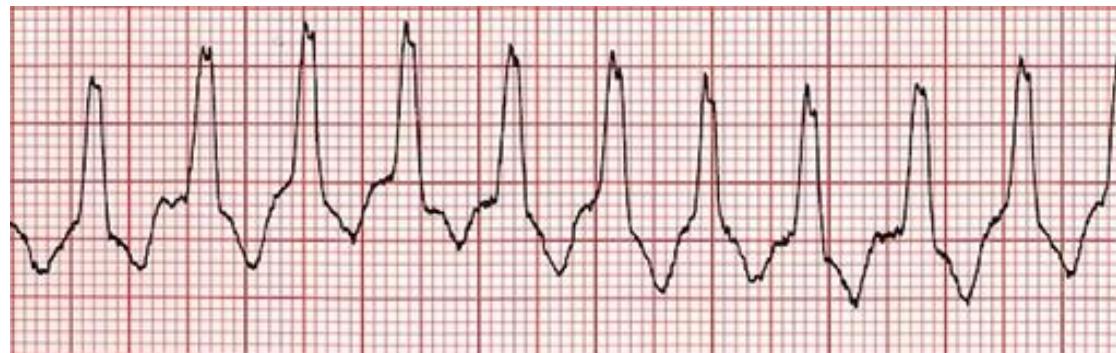
Komorová tachykardie

generátor vzruchu v komoře (např.
extrasystola)

f = **140-220/min**

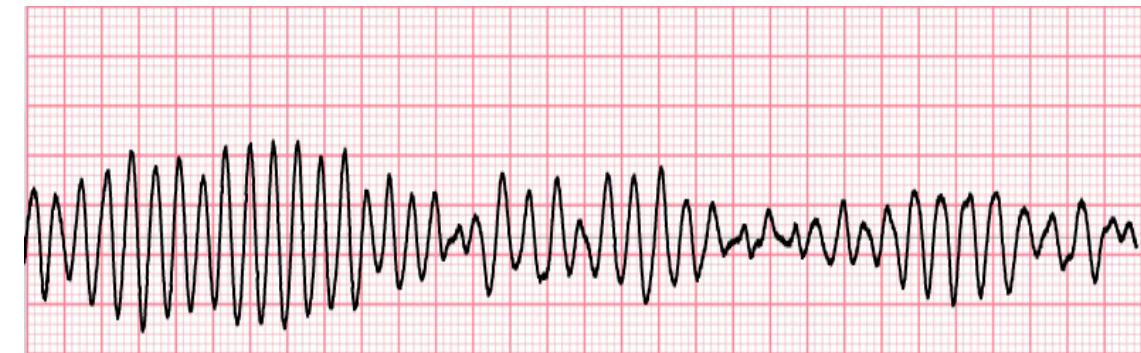
QRS: široké > **120 ms**, bizarní tvar

Torsade de pointes

měnící se amplituda

Syndrom dlouhého QT intervalu

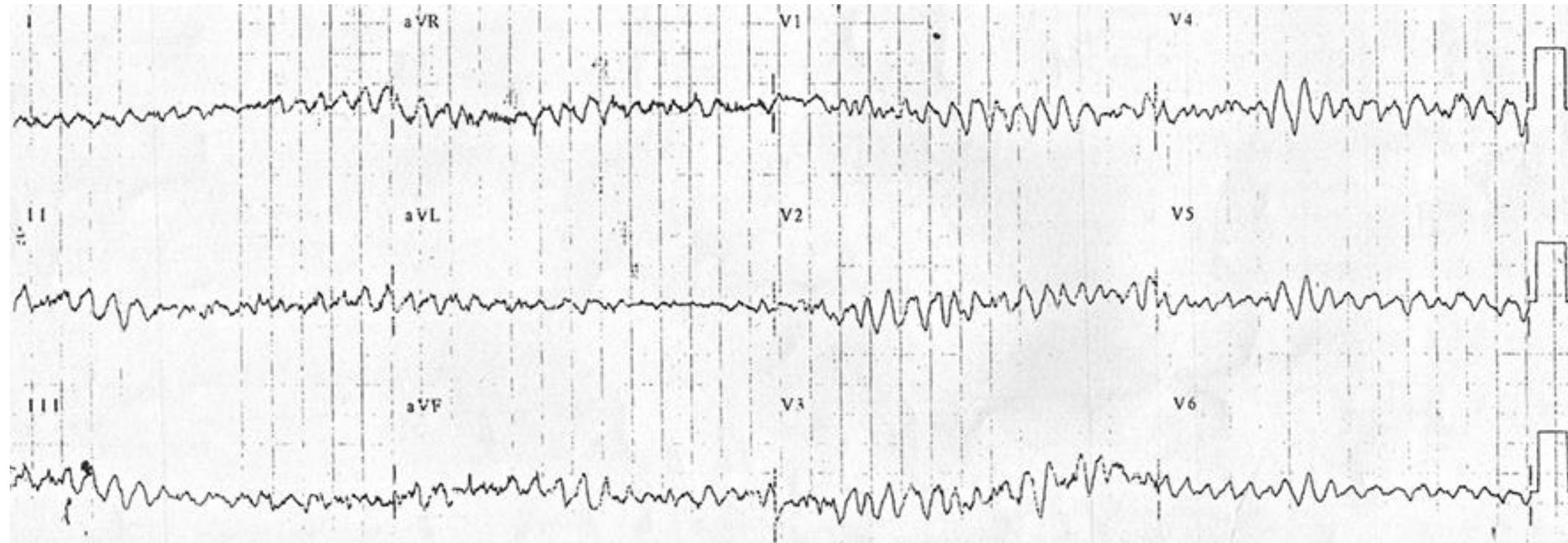

Fibrilace komor

chaotická elektrická aktivita

nepravidelné a deformované komplexy, amplituda je různá

DEFIBRILACE!!!

Wolf-Parkinson-White syndrom

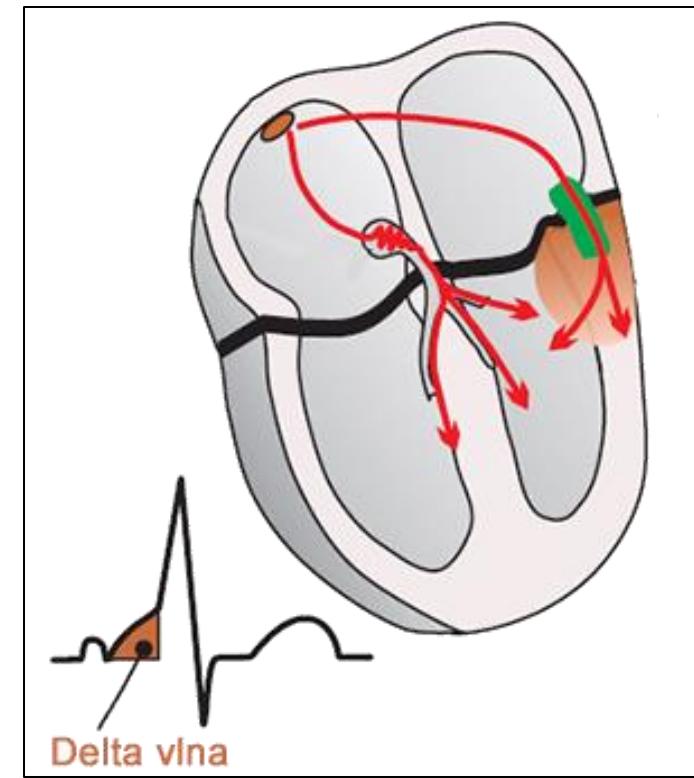
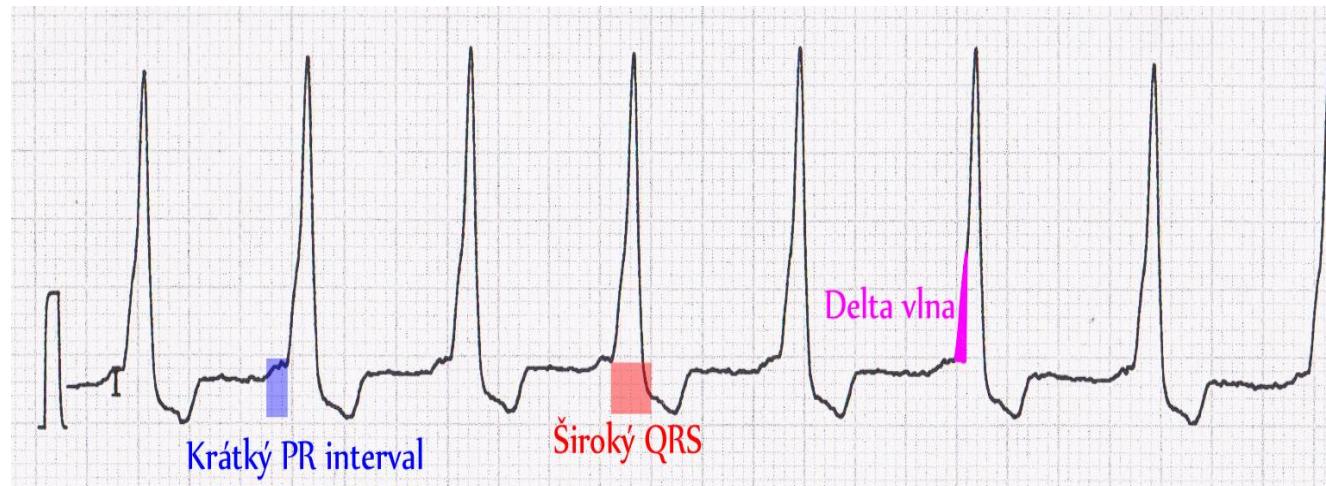
- vrozená přídatná dráha (**Kentův svazek**) – vzruch se touto cestou pohybuje pomalu, avšak bez zpomalení v AV uzlu

EKG:

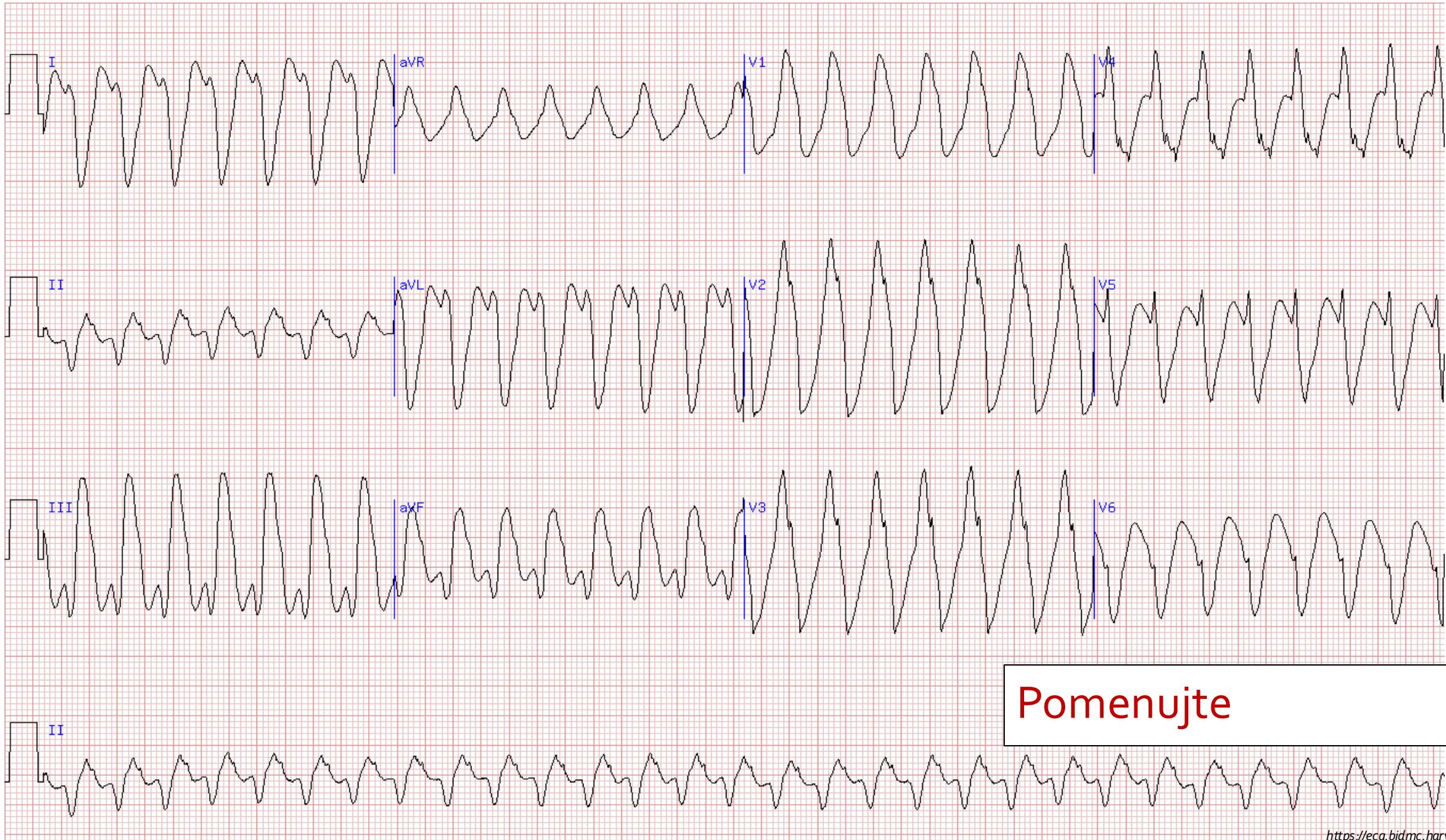
krátký PR interval

delta vlna

prodloužení QRS

<https://www.techmed.sk/wolff-parkinson-white-wpw-syndrom/>

Pomenujte

ZÁVĚR

- monomorfní komorová tachykardie s frekvencí přibližně 180/min

KAZUISTIKY

Kazuistika č.1

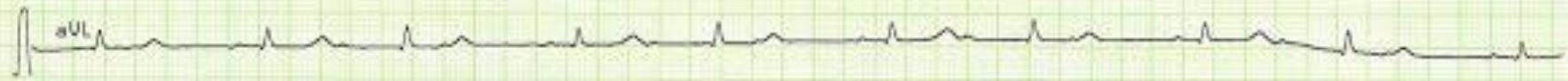
Pacient ve věku **75** let hospitalizován pro
purulentní meningitidu.

HF 58/min

10 mm/mV

HF 58/min

Kazuistika č.1

<https://kardioblog.cz/pokr>
ocili-av-blok-3-stupeň-2

Popis EKG

- Rytmus: sinusový
- Akce srdeční: nepravidelná
- Frekvence: 60/min
- Osa srdeční: v normě
- Vlna P: v normě
- PR: nepravidelný, proměnlivý
- QRS: štíhlý, 80ms
- ST: bez patologií, bez elevací
- Vlna T: bez patologií
- QT interval: v normě

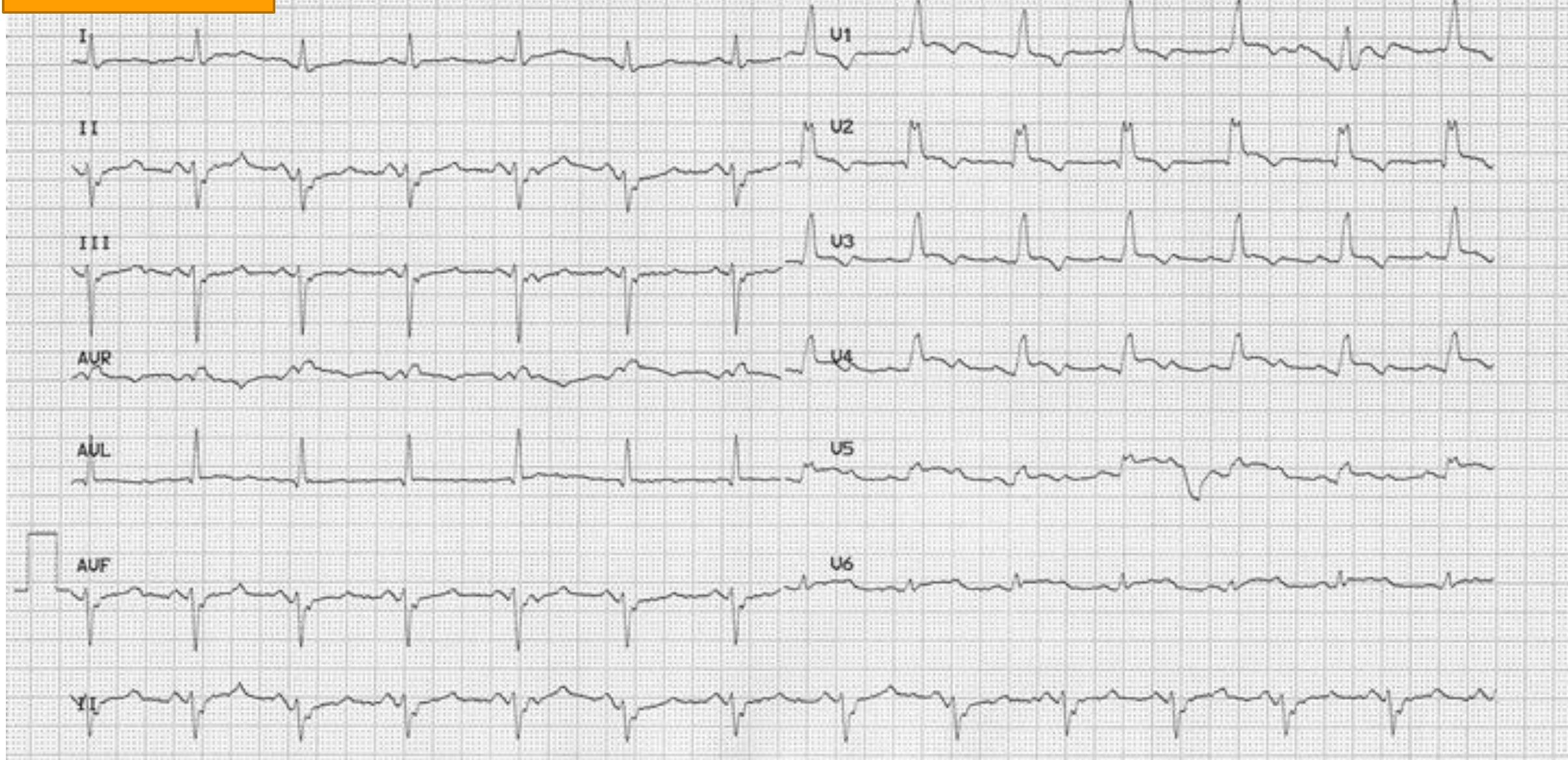
ZÁVĚR: AV blokáda 2. stupně

Kazuistika č. 2

- pacientka **75 let, hypertonička**
- s ničím jiným se **neléčí**
- přivezená RZP pro **bolest na hrudi**, která vystřeluje do **LHK**
- **EKG bez ischemických změn**
- na spádové ambulanci opět natočeno EKG (*)

Kazuistika č. 2

Nepotvrzená zpráva.

Popis EKG

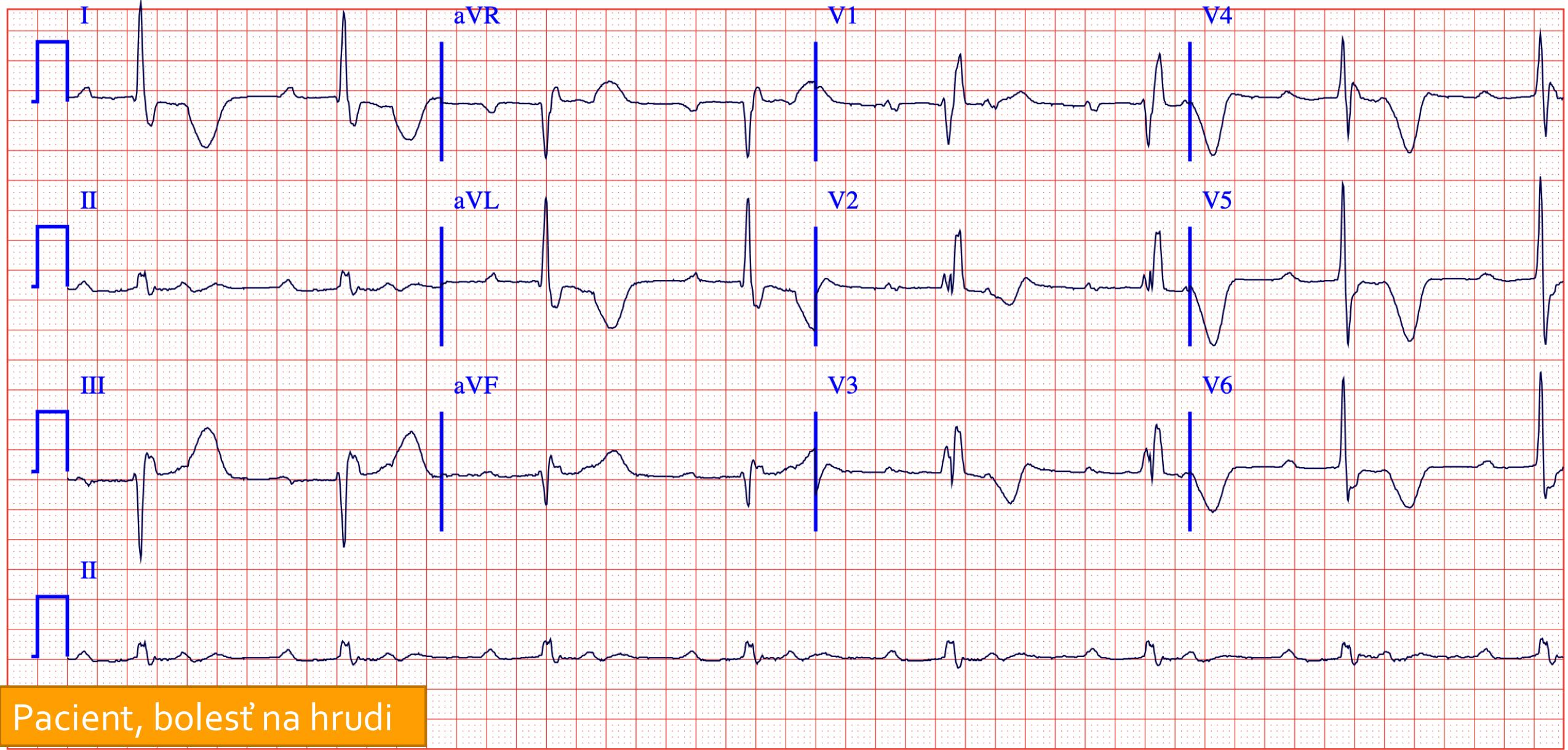
- Akce srdeční: pravidelná
- Rytmus: sinusový
- Frekvence: 78/min
- Osa: deviace doleva
- Vlna P: v normě
- QRS komplex: rozšířený, 120 ms, V svody – BPRT + LAH
- ST úseky: ELEVACE V₁-V₄, deprese II, III, aVF
- Vlna T: diskonkordantní V₁-V₄, III

ZÁVĚR: BPRT + LAH, Infarkt přední stěny

Zdroje

- HAMPTON, John R. *EKG: stručně, jasně, přehledně*. Vyd. 2., rozš. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0960-0.
- HAMPTON, John R. *EKG v praxi: Překlad 4. vydání. 2. české vyd.* Praha: Grada, 2007. 362 s. ISBN 978-80-247-1448-6.
- Kardioblog - Kardiologie srozumitelnou formou [online]. [cit. 23.8.2020]. Dostupné z: <https://kardioblog.cz/>
- [online]. [cit. 2020-08-23]. <http://ekg.kvalitne.cz/>
- [online]. [cit. 2020-08-23]. Dostupné z: <https://www.techmed.sk/ekg-a-arytmologia-kniha/>
- THALER, Malcolm S. *EKG a jeho klinické využití*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4193-2.
- <https://ecg.bidmc.harvard.edu/>

Děkujeme za pozornost!

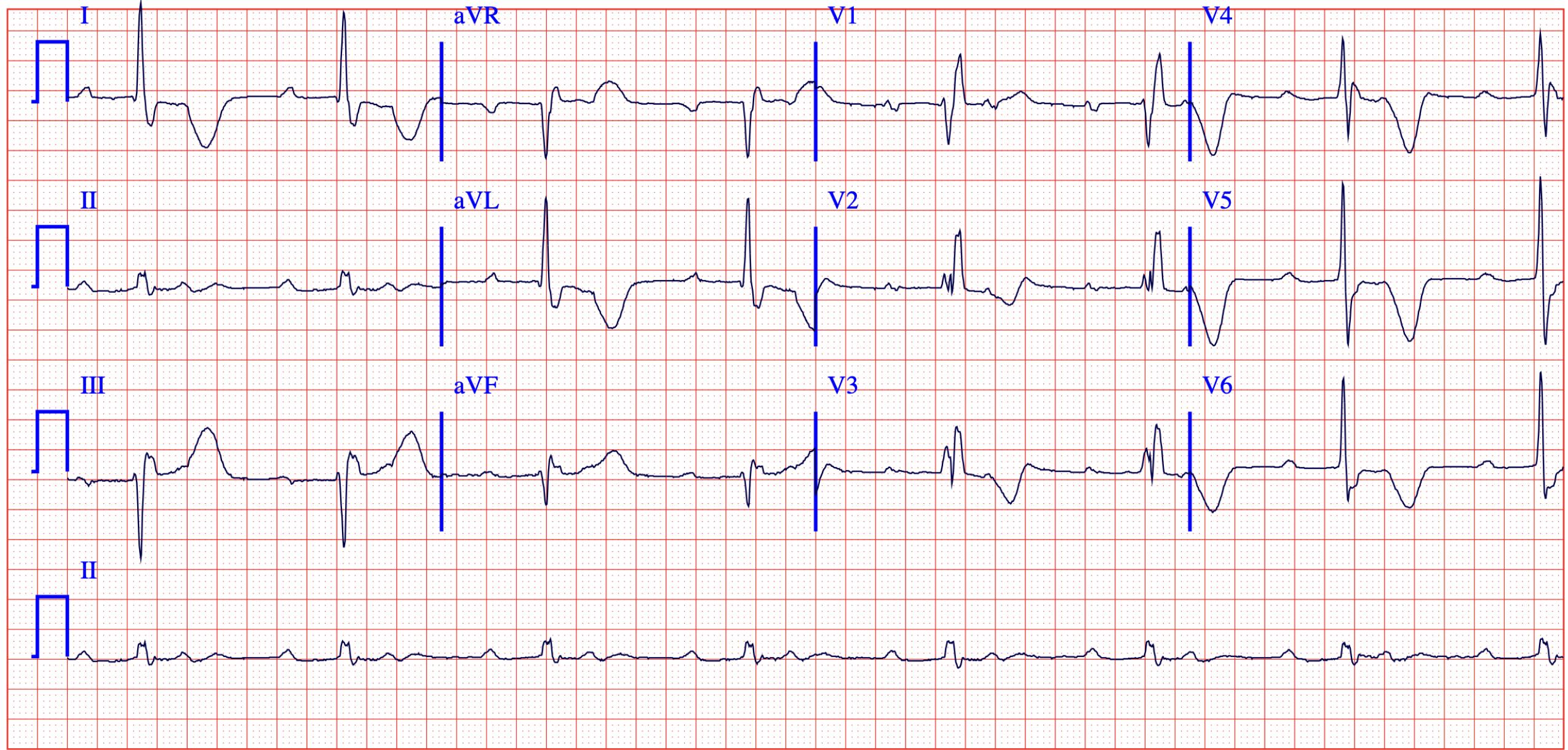

A = AV block II 2:1 + BLRT

B = AV block II 2:1 + BPRT

C = Mobitz II 2:1 + BLRT

D = AV blok 1 + BPRT

A = AV block II 2:1 + BLRT

B = AV block II 2:1 + BPRT

C = Mobitz II 2:1 + BLRT

D = AV blok 1 + BPRT